

I. Archiwa

Stefan Żeromski

Dzienniki 1882–1891, rękopis, 18 zeszytów, Biblioteka Narodowa, tomiki I–XXII (brak tomików: IV, VII, VIII, X, XVI) – sygn. BN I 7584; „dziennik z wiosny 1891 roku” – sygn. BN Akc. 13666. Mikrofilmy – sygn. 1321, 1322, 1328, 1330, 15651, 38223–38228, 76594.

Zofia Nałkowska

Dzienniki 1899–1954, rękopis, 53 zeszyty, skoroszyty i kołobloki z luźnymi kartkami o numeracji I–LXIII (brak numerów II–VIII, X–XI, XLIII) oraz bez numeru *Notatki do dziennika z różnych epok*, Biblioteka Narodowa – sygn. BN Akc 13889/1–10.

Maria Dąbrowska

Dzienniki 1914–1958 i 1964, rękopis, 61 zeszytów, kołonotatników, notesów, Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza, tomy I–XXIII.

Dzienniki 1956, 1958–1965, rękopis, 19 zeszytów, Gabinet Rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, numery [58]–[76].

Dzienniki 1914–1939, 1947–1958, maszynopis autorski, 1583 karty, Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza, tomy I–XV.

Całość materiału rękopiśmiennego i maszynopisowego dzienników Marii Dąbrowskiej została zmikrofilmowana, a następnie zdigitalizowana i zapisana na 9 płytach CD przez Zakład Reprodukacji i Digitalizacji Zbiorów Bibliotecznych Biblioteki Narodowej (8 płyt) oraz Sekcję Dokumentów Wtórnych BUW (płyta nr 9). Płyty nr 1–7 zawierają zdigitalizowane mikrofilmy rękopiśmiennych zeszytów przechowywanych w Muzeum Literatury (mikrofilmy 101231–101253). Na płycie nr 8 znajdują się zdigitalizowane mikrofilmy maszynopisu dziennika przechowywanego w Muzeum Literatury (mikrofilmy nr 101254–101268). Płyta nr 9 mieści zdigitalizowane mikrofilmy rękopiśmiennych zeszytów przechowywanych w Gabinetie Rękopisów BUW (mikrofilmy 16719–16737).

Maria Dąbrowska, Jerzy Giedroyc, listy z lat 1956–1963, rękopisy i maszynopisy, Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Witold Gombrowicz

Fragmenty z dziennika, luźne kartki z rękopiśmiennymi wersjami niektórych *Fragmentów z dziennika* z lat 1961–1969, Witold Gombrowicz Archive, The Beinecke Rare Book and Manuscript Library (Yale University, New Haven, USA), sygn. GEN MSS 515, Box 17, foldery 616–623; Box 18, foldery 624–632.

Fragmenty z dziennika, maszynopisy autorskie z lat 1967–1969, Witold Gombrowicz Archive, The Beinecke Rare Book and Manuscript Library (Yale University, New Haven, USA), sygn. GEN MSS 515, Box 18, foldery 633–637.

Dziennik, maszynopisy autorskie i rękopisy (przedmowy i noty do obcojęzycznych wydań *Dziennika*, fragmenty tłumaczeń), Witold Gombrowicz Archive, The Beinecke Rare Book and Manuscript Library (Yale University, New Haven, USA), sygn. GEN MSS 515, Box 18, foldery 638–645, 647–653.

Dziennik, maszynopisy z fragmentami nadawanymi w Radiu Wolna Europa (1958–1959), Witold Gombrowicz Archive, The Beinecke Rare Book and Manuscript Library (Yale University, New Haven, USA), sygn. GEN MSS 515, Box 18, folder 646.

Rozmowy z Dominique de Roux, rękopisy, Witold Gombrowicz Archive, The Beinecke Rare Book and Manuscript Library (Yale University, New Haven, USA), sygn. GEN MSS 515, Box 18, foldery 654–661; Box 19, folder 662.

Fragmety z dziennika, maszynopisy autorskie (czasami rękopisy) kolejnych *Fragmentów z dziennika* z lat 1955–1969, Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik 1953–1956, teczka z podstawą do druku wydania Instytutu Literackiego, Paryż 1957, „Biblioteka »Kultury«”, t. 21 (*Instrukcja*, wstawki rękopiśmienne i maszynopisowe, wersje drukowane w „Kulturze” z poprawkami autorskimi), Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik 1957–1961, teczka z podstawą do druku wydania Instytutu Literackiego, Paryż 1962, „Biblioteka »Kultury«”, t. 79 (wersje drukowane w „Kulturze” z poprawkami autorskimi, wstawki rękopiśmienne i maszynopisowe), Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik 1961–1966. Operetka, teczka z podstawą do druku wydania Instytutu Literackiego, Paryż 1966, „Biblioteka »Kultury«”, t. 138 (wersje drukowane w „Kulturze” z poprawkami autorskimi, wstawki rękopiśmienne i maszynopisowe, maszynopis *Operetki*), Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Gustaw Herling-Grudziński

Dziennik pisany nocą, rękopis z zapisami z października 1986, luźne kartki, Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik pisany nocą, maszynopisy z lat 1971–1996, Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik pisany nocą (1973–1979), teczka z podstawą do druku wydania Instytutu Literackiego, Paryż 1980, „Biblioteka »Kultury«”, t. 318 (wersje drukowane w „Kulturze” z poprawkami autorskimi, z zaznaczeniem opuszczeń fragmentów), Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik pisany nocą (1980–1983), teczka z podstawą do druku wydania Instytutu Literackiego, Paryż 1984, „Biblioteka »Kultury«”, t. 390 (wersje drukowane w „Kulturze” z poprawkami autorskimi, opowiadania), Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

Dziennik pisany nocą (1984–1988), teczka z podstawą do druku wydania Instytutu Literackiego, Paryż 1989, „Biblioteka »Kultury«”, t. 453 (wersje drukowane w „Kulturze” z poprawkami autorskimi, opowiadania), Archiwum Instytutu Literackiego „Kultura” (Maisons-Laffitte, Francja).

II. Drukowane teksty źródłowe

Stefan Żeromski

Żeromski S., *Dzienniki*, oprac. i przedmową opatrzył J. Kądziała, wyd. 2, uzupełn., t. 1–7, Warszawa 1963–1970 (*Dzieła*, pod red. S. Pigionia, wstęp H. Markiewicz). Kolejne tomy *Dzienników* wydawane w latach: t. 1: Warszawa 1963; t. 2: Warszawa 1964; t. 3: Warszawa 1964; t. 4: Warszawa 1965; t. 5: Warszawa 1965; t. 6: Warszawa 1966; t. 7 (*Przypisy – słowniki – skorowidze*): Warszawa 1970.

Żeromski S., *Dzienników tom odnaleziony*, z autografu do druku przygotował, wstępem i przypisami opatrzył J. Kądziała, Warszawa 1973.

- Żeromski S., *Dziennik z wiosny 1891 roku*, oprac. Z.J. Adamczyk i Z. Goliński, Kielce 2000.
- Żeromski S., *Dzienniki*, t. 1–3, [przedmowa A. Wasilewski, oprac. J. Kądziała], Warszawa 1953–1956.
- Żeromski S., *Dzienniki* [wybór], oprac. J. Kądziała, wyd. 2, Wrocław–Warszawa 2006.
- Żeromski S., *Dziennik podróży*, przygotowała do druku H. Mortkowiczówna, Warszawa 1933.
- Żeromski S., *Listy 1884–1892*, oprac. Z.J. Adamczyk, Warszawa 2001 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Golińskiego, t. 34).
- Żeromski S., *Listy 1893–1896*, oprac. Z.J. Adamczyk, Warszawa 2001 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Golińskiego, t. 35).
- Żeromski S., *Listy 1897–1904*, oprac. Z.J. Adamczyk, Warszawa 2003 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Golińskiego, t. 36).
- Żeromski S., *Listy 1905–1912*, oprac. Z.J. Adamczyk, Warszawa 2006 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Golińskiego, t. 37).
- Żeromski S., *Literatura a życie polskie*, w: tegoż, *Snobizm i postęp oraz inne utwory publicystyczne*, wstęp i oprac. A. Lubaszewska, Kraków 2003.
- Żeromski S., *O czystość i poprawność języka*, w: *Pisma różne*, t. 2: *Pisma literackie i krytyczne*, Warszawa 1963 (*Dzieła*, pod red. S. Pigonia, wstęp H. Markiewicz).
- Żeromski S., *Opowiadania*, oprac. Z.J. Adamczyk, Warszawa 1981 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Golińskiego, t. 1).
- Żeromski S., *Pisma literackie i krytyczne*, w: *Pisma różne*, t. 2, Warszawa 1963 (*Dzieła*, pod red. S. Pigonia, wstęp H. Markiewicz).
- Żeromski S., *Pisma różne*, t. 1: *Wspomnienia*, t. 2: *Pisma literackie i krytyczne*, Warszawa 1963 (*Dzieła*, pod red. S. Pigonia, wstęp H. Markiewicz).
- Żeromski S., *Wspomnienia*, w: *Pisma różne*, t. 1, Warszawa 1963 (*Dzieła*, pod red. S. Pigonia, wstęp H. Markiewicz).
- Żeromski S., *Wybór opowiadań*, oprac. A. Hutnikiewicz, wyd. 2, Wrocław 2003.
- Żeromski S., *Zapiski z podróży*, w: *Pisma różne*, t. 1: *Wspomnienia*, Warszawa 1963 (*Dzieła*, pod red. S. Pigonia, wstęp H. Markiewicz).

Zofia Nałkowska

- Nałkowska Z., *Dzienniki*, t. 1: 1899–1905, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1975.
- Nałkowska Z., *Dzienniki*, t. 2: 1907–1917, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1976.
- Nałkowska Z., *Dzienniki*, t. 3: 1918–1929, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1980.
- Nałkowska Z., *Dzienniki*, t. 4: 1930–1939, cz. 1–2, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1988.
- Nałkowska Z., *Dzienniki*, t. 5: 1939–1944, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1996.

Nałkowska Z., *Dzienniki*, t. 6: 1945–1954, cz. 1–2, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 2000; cz. 3, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 2001.

Nałkowska Z., *Medaliony*, w: tejże, *Pisma wybrane*, wyboru dokonał i przedmową opatrzył W. Mach, t. 2, Warszawa 1956.

Nałkowska Z., *Pisana rzeczywistość*, w: tejże, *Widzenie bliskie i dalekie*, Warszawa 1957.

Nałkowska Z., *Pisma wybrane*, wyboru dokonał i przedmową opatrzył W. Mach, t. 1–2, Warszawa 1956.

Nałkowska Z., *Romans Teresy Hennert*, w: tejże, *Pisma wybrane*, wyboru dokonał i przedmową opatrzył W. Mach, t. 1, Warszawa 1956.

Nałkowska Z., *Uwagi o etycznych zadaniach ruchu kobiecego*, w: *Chcemy życia całego. Antologia polskich tekstów feministycznych z lat 1870–1939*, oprac. A. Górnicka-Boratyńska, Warszawa 1999.

Nałkowska Z., *Węzły życia*, Warszawa 1984.

Nałkowska Z., *Widzenie bliskie i dalekie*, Warszawa 1957.

Nałkowska Z., *Wywiad radiowy*, w: tejże, *Widzenie bliskie i dalekie*, Warszawa 1957.

Nałkowska Z., *Życie i papier. Szczątki dawnego dziennika*, „Nowa Kultura” 1953, nr 51/52 (z 22 XII). Przedruk w: *Widzenie bliskie i dalekie*, Warszawa 1957.

Maria Dąbrowska

Dąbrowska M., *Dzienniki 1914–1965 w 13 tomach*, pierwsze pełne wydanie (bez opracowania edytorskiego), pod kierunkiem prof. dr. hab. T. Drewnowskiego, Polska Akademia Nauk, Wydział I Nauk Społecznych, Komitet Nauk o Literaturze, Warszawa 2009. Kolejne tomy dziennika obejmują lata – t. 1: 1914–1925, t. 2: 1926–1934, t. 3: 1935–1936, t. 4: 1937–1941, t. 5: 1942–1947, t. 6: 1948–1949, t. 7: 1950, t. 8: 1951–1952, t. 9: 1953–1955, t. 10: 1956–1957, t. 11: 1958–1959, t. 12: 1960–1961, t. 13: 1962–1965.

Dąbrowska M., *Dzienniki 1914–1945*, wybór, wstęp i przypisy T. Drewnowski, t. 1–3, Warszawa 1998–2000.

Dąbrowska M., *Dzienniki powojenne 1945–1965*, wybór, wstęp i przypisy T. Drewnowski, t. 1–4, Warszawa 1996–1997.

Dąbrowska M., *Dzienniki*, wybór, wstęp i przypisy T. Drewnowski, t. 1–5, Warszawa 1988.

Dąbrowska M., *Życie moje cudowne... Dzienniki w jednym tomie*, przygotował T. Drewnowski, Warszawa 2002.

Dąbrowska M., *A teraz wypijmy... Opowiadania*, podał do druku i przedmową opatrzył T. Drewnowski, Warszawa 1981.

Dąbrowska M., *Conradowskie pojęcie wierności*, w: tejże, *Szkice o Conradzie*, wstęp, red. i przypisy E. Korzeniewska, Warszawa 1974.

Dąbrowska M., *Dokument i literatura. O „Pamiętnikach chłopów”*, „Wiadomości Literackie” 1937, nr 38. Przedruk w: tejże, *Pisma rozproszone*, pod red. i z przypisami E. Korzeniewskiej, t. 2, Kraków 1964.

Dąbrowska M., *Gwiazda zaranna. Opowiadania*, Warszawa 1955.

- Dąbrowska M., *Non omnis moriar*, w: tejże, *Pisma rozproszone*, pod red. i z przypisami E. Korzeniewskiej, t. 2, Kraków 1964.
- Dąbrowska M., *Pisma rozproszone*, pod red. i z przypisami E. Korzeniewskiej, t. 1–2, Kraków 1964.
- Dąbrowska M., *Przedmowa do drugiego wydania*, w: *Dziennik Samuela Pepysa*, wybór, przekład i przypisy M. Dąbrowska, Warszawa 1978.
- Dąbrowska M., *Przygody człowieka myślącego*, przedmowa A. Kowalska, przygotowanie tekstu z rękopisu i komentarz E. Korzeniewska, Warszawa 1987.
- Dąbrowska M., *Przypomnienie*, „Przekrój” 1946, nr 7. Przedruk w: tejże, *Pisma rozproszone*, pod red. i z przypisami E. Korzeniewskiej, t. 2, Kraków 1964.
- Dąbrowska M., *Słowo wstępne*, w: *Pamiętniki chłopów. Seria druga*, Warszawa 1936.
- Dąbrowska M., *Szkice o Conradzie*, wstęp, red. i przypisy E. Korzeniewska, Warszawa 1974.
- Dąbrowska M., *Wstęp*, w: S. Stempowski, *Pamiętniki (1870–1914)*, Wrocław 1953.
- Dąbrowska M., *Życie i dzieło Edwarda Abramowskiego*, Warszawa 1925.
- Dąbrowska M., Stempowski J., *Listy*, oprac., wstęp i przypisy A.S. Kowalczyk, t. 1: 1926–1953, t. 2: 1954–1958, t. 3: 1959–1965, Warszawa 2010.
- Ich noce i dni. Korespondencja Marii i Mariana Dąbrowskich 1909–1925*, wstęp i oprac. E. Głębička, Warszawa 2005.
- Korespondencja Marii Dąbrowskiej i Anny Kowalskiej* [z września 1943 roku, oprac. S. Chwedorczyk], „Dialog” 2010, nr 10.

Witold Gombrowicz

- Gombrowicz W., *Dziennik*, t. 1–3, Kraków 2004 – t. 1: 1953–1956, t. 2: 1957–1961, t. 3: 1961–1969 (tekst wszystkich trzech tomów oparto na wyd.: W. Gombrowicz, *Dzieła*, t. 7–9, red. nauk. J. Błoński, tekst oprac. Z. Górzyna, Kraków 1986; *Dzieła*, t. 10, red. nauk. J. Błoński, J. Jarzębski, Kraków 1992).
- Gombrowicz W., *Dziennik 1967–1969*, Kraków 1992 (*Dzieła*, t. 10, red. nauk. J. Błoński, J. Jarzębski).
- Gombrowicz W., *Dwa fragmenty z „Dziennika”*, w: J. Giedroyc, W. Gombrowicz, *Listy 1950–1969*, wybrał, wstępem i przypisami opatrzył A.S. Kowalczyk, Warszawa 2006.
- Gombrowicz W., *Dziennik z Río Ceballos (1944)*, w: tegoż, *Varia 1. Czytelnicy i krytycy. Proza, reportaże, krytyka literacka, eseje, przedmowy*, Kraków 2004.
- Gombrowicz W., *List do Redakcji*, „Kultura” 1951, nr 7(45)/8(46).
- Gombrowicz W., *Listy do rodziny*, oprac. J. Margański, Kraków 2004.
- Gombrowicz W., „*Przekłęte zdrobienie znowu dało mi się we znaki*”. (*Obrońcom poezji w odpowiedzi*), „Kultura” 1952, nr 7(57)/8(58). Przedruk w: tegoż, *Varia 2. Polemiki i dyskusje*, Kraków 2004.
- Gombrowicz W., *Refleksje na marginesie Straszewicza*, „Kultura” 1952, nr 7(57)/8(58). Przedruk w: tegoż, *Varia 2. Polemiki i dyskusje*, Kraków 2004.

Gombrowicz W., *Risum teneatis...*, w: tegoż, *Varia 1. Czytelnicy i krytycy. Proza, reportaże, krytyka literacka, eseje, przedmowy*, Kraków 2004.

Gombrowicz W., *Testament. Rozmowy z Dominique de Roux*, Kraków 2004.

Gombrowicz W., *Trans-Atlantyk*, Kraków 1998 (*Dzieła*, t. 3, red. nauk. J. Błoński).

Gombrowicz W., *Varia 1. Czytelnicy i krytycy. Proza, reportaże, krytyka literacka, eseje, przedmowy*, Kraków 2004.

Gombrowicz W., *Varia 2. Polemiki i dyskusje*, Kraków 2004.

Gombrowicz W., *Varia 3. List do ferdydurkistów. Wywiady, odpowiedzi na ankiety, listy do redakcji czasopism*, Kraków 2004.

Gombrowicz W., *Walka o sławę. Korespondencja*, cz. 1: *Witold Gombrowicz, Józef Wittlin, Jarosław Iwaszkiewicz, Artur Sandauer*, układ, przedmowy, przypisy J. Jarzębski, Kraków 1996.

Gombrowicz W., *Walka o sławę. Korespondencja*, cz. 2: *Witold Gombrowicz, Konstanty A. Jeleński, François Bondy, Dominique de Roux*, układ, przedmowy J. Jarzębski, przypisy T. Podoska, M. Nycz, J. Jarzębski, tłum. listów z fr. I. Kania, Kraków 1998.

Gombrowicz W., *Wspomnienia polskie. Wędrówki po Argentynie*, Kraków 1996 (*Dzieła*, t. 15, red. nauk. J. Błoński, J. Jarzębski).

Gombrowicz W., *Z diariusza prywatnego Hieronima Poniżalskiego (1934)*, w: tegoż, *Varia 1. Czytelnicy i krytycy. Proza, reportaże, krytyka literacka, eseje, przedmowy*, Kraków 2004.

Giedroyc J., Gombrowicz W., *Listy 1950–1969*, wybrał, wstępem i przypisami opatrzył A.S. Kowalczyk, Warszawa 2006.

Gustaw Herling-Grudziński

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1971–1972*, Paryż 1973, [„Biblioteka »Kultury«”], t. 231.

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1971–1972*, wstęp K. Pomian, Warszawa 1995 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 3).

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1973–1979*, Warszawa 1995 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 4).

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1980–1983*, Warszawa 1996 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 5).

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1984–1988*, Warszawa 1996 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 6).

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1989–1992*, Warszawa 1997 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 7).

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1993–1996*, Warszawa 1998 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 10).

Herling-Grudziński G., *Dziennik pisany nocą 1997–1999*, Warszawa 2000 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 11).

Herling-Grudziński G., *Biała noc miłości. Opowiadania* [z ostatnimi fragmentami *Dziennika pisanego nocą* z 2000 roku], Warszawa 2002 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 12).

Herling-Grudziński G., *Arcydzieło Daniela Defoe*, w: D. Defoe, *Dziennik roku zarazy*, przeł. J. Dmochowska, Londyn 1993.

Herling-Grudziński G., *Inny świat. Zapiski sowieckie*, Warszawa 1994 (*Pisma zebrane*, pod red. Z. Kudelskiego, t. 1).

Herling-Grudziński G., *Opowiadania zebrane*, zebrat i oprac. Z. Kudelski, ilustr. J. Lebenstein, t. 1–2, Warszawa 1999.

Herling-Grudziński G., *Podróż do Burmy. Dziennik*, Londyn 1983.

Herling-Grudziński G., *Wyjścia z milczenia*, oprac. Z. Kudelski, Warszawa 1993.

Herling-Grudziński G., Bolecki W., *Rozmowy w Dragonei*, rozmowy przeprowadził, opracował i przygotował do druku W. Bolecki, Warszawa 1997.

Herling-Grudziński G., Bolecki W., *Rozmowy w Neapolu*, rozmowy przeprowadził, opracował i przygotował do druku W. Bolecki, Warszawa 2000.

Sawicka E., *Widok z wieży. Rozmowy z Gustawem Herlingiem-Grudzińskim*, Warszawa 1997.

Pozostałe teksty źródłowe

Amiel H.-F. *Dziennik intymny*, wybór, przekład J. Guze, przedmowa M. Janion, Warszawa 1997.

Antologia pamiętników polskich XVI wieku, pod red. R. Pollaka, wybór i oprac. S. Drewniak i M. Kaczmarek, Wrocław 1966.

Baszkircew M., *Dziennik*, przeł. H. Duninówna, wstęp A. Kowalska, Warszawa 1967.

Bobkowski A., *Szkice piórkem. (Francja 1940–1944)*, t. 1–2, Londyn 1985.

Cobain C., *Dzienniki*, przeł. D. Chojnacka, Poznań 2002.

Constant B., *Dzienniki poufne*, przeł. J. Guze, Warszawa 1980.

Dziennik Mary z Reguł, oprac., posłowiem i przypisami opatrzyła I. Szypowska, Warszawa 2006.

Dziennik Samuela Pepysa, wybór, przekład i przypisy M. Dąbrowska, t. 1–2, Warszawa 1978.

Gide A., *Dziennik*, wybór, tłumaczenie i objaśnienia J. Guze, Warszawa 1992.

Gide A., *Journal 1887–1925*, éd. d'E. Marty, Paris 1996.

Gide A., *Journal 1826–1950*, éd. de M. Sagaert, Paris 1997.

Giedroyc J., *Autobiografia na cztery ręce*, oprac. K. Pomian, Warszawa 1994.

Giedroyc J., *Notatki Redaktora*, „Kultura” 1994, nr 9.

Giedroyc J., Bobkowski A., *Listy 1946–1961*, wybór, wstęp i oprac. J. Zieliński, Warszawa 1997.

Iwaszkiewicz J., *Dzienniki*, t. 1: 1911–1955, oprac. A. i R. Papiescy, wstęp A. Gronczewski, Warszawa 2007.

Kafka F., *Dzienniki 1910–1923*, cz. 1–2, przeł. J. Werter, London 1993.

- Kafka F., *Osiem notatników*, przeł. B.L. Surowska, Gdańsk 1995.
- Kalendarz półstuletni 1750–1800*, wybór tekstów, wstęp i oprac. B. Baczeko i H. Hinz, Warszawa 1975.
- Kamieńska A., *Notatnik 1965–1972*, Poznań 1988.
- Kapłan Ch.A., *Księga życia* (fragmenty dziennika), przeł. A. Rutkowski, A. Wein, „Biuletyn ŻIH” nr 45/46 (1963).
- Klemperec V., *Chcę dawać świadectwo aż do końca. Dzienniki 1933–1945*, t. 1–3, przeł. A. i A. Klubowie, Kraków 2000.
- Kowalska A., *Dzienniki 1927–1969*, przedmowa J. Hartwig, wybór, przygotowanie do druku, przypisy P. Kądziała, Warszawa 2008.
- Lechoń J., *Dziennik*, wstęp, konsultacja edytorska R. Loth, t. 1–3, Warszawa 1992.
- Les journaux d’Anne Frank*, introduction de H. Paape, G. van der Stroom et D. Barnouw avec un abrégé du rapport d’expertise du Laboratoire Judiciaire (*Gerechtelijk Laboratorium*), présenté par H.J.J. Hardy; texte établi par D. Barnouw et G. van der Stroom; trad. du néerlandais par Ph. Noble et I. Rosselin-Bobulesco, Paris 1989.
- Mann T., *Dzienniki*, przeł. I. i E. Naganowscy, t. 1: 1918–1921, t. 2: 1933–1934, t. 3: 1935–1936, Poznań 1995.
- Miłosz Cz., *O komunistycznym maglu i polskiej szkole poezji. Rozmowa z Czesławem Miłoszem*, „Nagłos” 1990.
- Miłosz Cz., *Zaraz po wojnie. Korespondencja z pisarzami 1945–1950*, Kraków 1998.
- Miłosz Cz., *Zniewolony umysł*, Warszawa 1986.
- Mrożek S., *Dziennik*, t. 1: 1962–1969, Kraków 2009.
- Olczak-Ronikier J., *W ogrodzie pamięci*, Kraków 2002.
- Orzeszkowa E., *Dnie*, oprac. I. Wiśniewska, Warszawa 2001.
- Patrzyłam na usta... Dziennik z warszawskiego getta*, red. nauk. P. Weiser, Kraków–Lublin 2008.
- Plath S., *Dzienniki 1950–1962*, oprac. K.V. Kukil, przeł. J. Urban i P. Stachura, Warszawa [2004].
- Reymont W.S., *Dziennik nieciężki 1887–1924*, oprac. B. Utkowska, Kraków 2009.
- Stendhal (H. Beyle), *Dziennik. Wybór*, wybór i przekład F. Śniatecka-Wowerowa, posłowie M. Dramińska-Joczowa, Warszawa 1973.
- Strzelecki J., *Próby świadectwa*, w: tegoż, *Ślady tożsamości*, Warszawa 1989.
- Szczepański J.J., *Dziennik*, t. 1: 1945–1956, Kraków 2009.
- Tołstoj L., *Dzienniki*, przeł. M. Leśniewska, przedmowa W. Jakubowski, t. 1: 1847–1894, t. 2: 1895–1910, Kraków 1973.
- Trzebiński A., *Pamiętnik*, oprac., wstęp, przypisy P. Rodak, Warszawa 2001.
- Woolf V., *Chwile wolności. Dziennik 1915–1941*, oprac. A.O. Bell, wstęp Q. Bell, przeł. M. Heydel, Kraków 2007.

III. Opracowania

Stefan Żeromski

Adamczyk Z.J., „*Dzienniki*” jako dokument formowania się programu literackiego i poglądów estetycznych Stefana Żeromskiego, „*Przegląd Humanistyczny*” 1970, nr 3.

Adamczyk Z.J., Goliński Z., *Nota wstępna*, w: S. Żeromski, *Dziennik z wiosny 1891 roku*, oprac. Z.J. Adamczyk i Z. Goliński, Kielce 2000.

Araszkiewicz F., *Dzieła i twórcy. Studia i szkice*, Warszawa 1957.

Araszkiewicz F., *Dzienniki Stefana Żeromskiego*, cz. 1: *Romantyk realizmu; Portret własny młodego Żeromskiego*, w: tegoż, *Dzieła i twórcy. Studia i szkice*, Warszawa 1957.

Araszkiewicz F., *Dzienniki Stefana Żeromskiego*, cz. 2: *Świat księzek młodego Żeromskiego*, w: tegoż, *Dzieła i twórcy. Studia i szkice*, Warszawa 1957.

Borowy W., *O dziennikach młodzieńczych Żeromskiego (1882–1883)* [tekst przygotował do druku J. Kądziała], „*Zeszyty Wrocławskie*” 1950.

Borowy W., *Żeromski i świat księzek*, w: tegoż, *O Żeromskim. Rozprawy i szkice*, Warszawa 1960.

Burek T., *Żeromski – rozdarta świadomość*, w: *Stefan Żeromski. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci*, pod red. Z. Golińskiego, Warszawa 1977.

Eile S., *Legenda Żeromskiego. Recepcja twórczości pisarza w latach 1892–1926*, Kraków 1965.

Goliński Z., *Przed krytycznym wydaniem pism Żeromskiego*, w: *Stefan Żeromski. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci*, pod red. Z. Golińskiego, Warszawa 1977.

Gołębiowski B., „*Dzienniki*” Stefana Żeromskiego, w: tegoż, *Pamiętnikarstwo i literatura. Szkice z socjologii kultury*, Warszawa 1973.

Gołębiowski B., *Narodziny pisarza*, w: tegoż, *Pamiętnikarstwo i literatura. Szkice z socjologii kultury*, Warszawa 1973.

Hutnikiewicz A., *Żeromski*, Warszawa 2000.

Ivaničková H., *Kształtowanie się poglądów Stefana Żeromskiego na inteligencję w epoce „Dzienników” 1882–1891*, w: *Z problemów literatury polskiej XX wieku*, t. 1: *Młoda Polska*, red. J. Kwiatkowski, Z. Żabicki, Warszawa 1965.

Jarosiński Z., *Przekonania literackie Żeromskiego*, w: *Stefan Żeromski. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci*, pod red. Z. Golińskiego, Warszawa 1977.

Kądziała J., *Główne wartości „Dzienników” Żeromskiego*, „*Pamiętnik Literacki*” 1976, z. 1.

Kądziała J., *Młodość Stefana Żeromskiego*, Warszawa 1979.

Kądziała J., *Przedmowa*, w: S. Żeromski, *Dzienniki*, oprac. i przedmową opatrzył J. Kądziała, t. 1, Warszawa 1963 (*Dzieła*, pod red. S. Pigonia, wstęp H. Markiewicz).

Kądziała J., *Wstęp*, w: S. Żeromski, *Dzienniki* [wybór], oprac. J. Kądziała, Wrocław–Warszawa 2006.

Kądziała J., *Wstęp*, w: S. Żeromski, *Dzienników tom odnaleziony*, z autografu do druku przygotował, wstępem i przypisami opatrzył J. Kądziała, Warszawa 1973.

Klucze do Żeromskiego, red. K. Stępnik, Lublin 2003.

Kochańczyk A., *Stefana Żeromskiego droga do literatury (o „Dziennikach”)*, w: *Klucze do Żeromskiego*, red. K. Stępnik, Lublin 2003.

Kopot H., *Nietzschego a Żeromskiego koncepcja człowieka i rzeczywistości*, w: *Stefan Żeromski. O twórczości literackiej*, pod red. E. Łoch, Lublin 1994.

Korzeniewska E., *O „Dziennikach” Stefana Żeromskiego*, w: *tejsze, O Marii Dąbrowskiej i inne szkice*, Wrocław 1956.

Kucharski J., *Twórczość Stefana Żeromskiego w latach 1882–1895. Dzienniki, opowiadania, nowele*, Gdańsk 1974.

Kupiszewski W., *Język „Dzienników” Stefana Żeromskiego*, Warszawa–Kraków 1990.

Lubas-Bartoszyńska R., *Refleksja autotematyczna w „Dziennikach” Stefana Żeromskiego*, w: *tejsze, Między autobiografią a literaturą*, Warszawa 1993.

Markiewicz H., *W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historycznoliterackie*, Warszawa 1977.

Mencwel A., *Przedwiośnie czy potop. Studium postaw polskich w XX wieku*, Warszawa 1997, cz. 2: *Przedwiośnie czy potop. Dylematy Stefana Żeromskiego*.

Mortkowicz-Olczakowa H., *O Stefanie Żeromskim. Ze wspomnień i dokumentów*, Warszawa 1964.

Olszewska M.J., *Bogactwo wrażeń i próba ich wyrażenia w „Zapiskach z podróży” Stefana Żeromskiego*, w: *Światy Stefana Żeromskiego*, pod red. M.J. Olszewskiej i G.P. Bąbiaka, Warszawa 2005.

Paszek J., *„Beatrycze” – „Telimena”. Eros i styl w „Dziennikach” Żeromskiego*, „Rocznik Świętokrzyski” t. 12 (1984, wyd: 1885).

Paszek J., *Danae Żeromskiego*, „Teksty” 1974, nr 1.

Piołun-Noyszewski S., *Stefan Żeromski. Dom, dzieciństwo, młodość*, Warszawa–Kraków 1928.

Popiel M., *Oblicza wzniosłości. Estetyka powieści młodopolskiej*, Kraków 2003, rozdz. 2: *Tragizm epicki. „Ludzie bezdomni” Stefana Żeromskiego*.

Przyboś J., *Nowy Żeromski*, „Przegląd Kulturalny” 1957, nr 40.

Rodak P., *Miłość w dzienniku Stefana Żeromskiego: między sztambuchem, listem i powieścią*, „Pamiętnik Literacki” 2010, z. 2.

Saganiak M., *Świat Żeromskiego, czyli Polska. Początek drogi – Polska w „Dziennikach (1882–1891)”*, w: *Światy Stefana Żeromskiego*, pod red. M.J. Olszewskiej i G.P. Bąbiaka, Warszawa 2005.

Stefan Żeromski. Kalendarium życia i twórczości, oprac. S. Kasztelowicz, S. Eile, Kraków 1961.

Stefan Żeromski. O twórczości literackiej, pod red. E. Łoch, Lublin 1994.

Stefan Żeromski. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci, pod red. Z. Golińskiego, Warszawa 1977.

Światy Stefana Żeromskiego, pod red. M.J. Olszewskiej i G.P. Bąbiaka, Warszawa 2005.

Wyka K., *Młoda Polska*, t. 1: *Modernizm polski*, wyd. 2, Kraków 1987 (*Z pism Kazimierza Wyki*, pod red. H. Markiewicza i M. Wyki).

Zbienievska Ł., *Dwaj diaryści w poszukiwaniu prawdy: Stefan Żeromski i Soren Kierkegaard*, w: *Światy Stefana Żeromskiego*, pod red. M.J. Olszewskiej i G.P. Bąbiaka, Warszawa 2005.

Zdanowicz A., *Metafizyka i życie społeczne. Stefan Żeromski wobec problemów współczesności*, Warszawa 2005.

Zimand R., *Diarysta Stefan Ż.*, Wrocław 1990.

Żeromski. *Z dziejów recepcji twórczości 1895–1964*, wybór tekstów i wstęp Z.J. Adamczyk, Warszawa 1975.

Zofia Nałkowska

Borkowska G., *Cudzoziemki. Studia o polskiej prozie kobiecej*, Warszawa 1996.

Borkowska G., *Płeć jako skaza: Przybyszewski i Nałkowska*, w: *Nowa świadomość płci w modernizmie. Studia spod znaku gender w kulturze polskiej i rosyjskiej u schyłku stulecia*, red. G. Ritz, Ch. Binswanger, C. Scheide, Kraków 2000.

Drogosz A., *Wolność negatywna. Na podstawie „Dzienników 1939–1944” Zofii Nałkowskiej i „Szkiców piórkem” Andrzeja Bobkowskiego*, w: *Wyznanie czy dialog. W kręgu literatury dokumentu osobistego*, pod red. D. Knysz-Tomaszewskiej i A. Zalewskiej, Warszawa 2001.

Foltyniak A., *Między „pisać Nałkowską” a Nałkowskiej „czytaniem siebie”. Narracyjna tożsamość podmiotu w „Dziennikach”*, Kraków 2004.

Foltyniak A., *Zapis i niewypowiedziane. Milczenie i rozpacz w „Dziennikach” Zofii Nałkowskiej*, „Teksty Drugie” 2008, nr 6.

Głowiński M., *„Tak jest dziwnie, tak jest inaczej”*, „Teksty” 1973, nr 4.

Górnicka-Boratyńska A., *Idea emancypacji w literaturze polskiej XIX i XX wieku*, w: *Nowa świadomość płci w modernizmie. Studia spod znaku gender w kulturze polskiej i rosyjskiej u schyłku stulecia*, red. G. Ritz, Ch. Binswanger, C. Scheide, Kraków 2000.

Górnicka-Boratyńska A., *Stańmy się sobą. Cztery projekty emancypacji (1863–1939)*, Izabelin 2001.

Janowska M., *Postać – człowiek – charakter. Modernistyczna personologia w twórczości Zofii Nałkowskiej*, Kraków 2007.

Kaluta I., *Pisać Nałkowską*, „Teksty Drugie” 1999, nr 1/2.

Kirchner H., *Modernistyczna młodość Zofii Nałkowskiej*, „Pamiętnik Literacki” 1968, z. 1.

Kirchner H., *Nałkowska – prolegomena do Gombrowicza*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków–Wrocław 1984.

Kirchner H., *Nota wydawnicza*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 1: 1899–1905, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1975.

Kirchner H., *Nota wydawnicza*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 2: 1907–1917, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1976.

Kirchner H., *Nota wydawnicza*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 3: 1918–1929, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1980.

Kirchner H., *Nota wydawnicza*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 4: 1930–1939, cz. 2, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1988.

Kirchner H., *Nota wydawnicza*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 5: 1939–1944, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1996.

Kirchner H., *Nota wydawnicza*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 6: 1945–1954, cz. 3, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 2001.

Kirchner H., *Wstęp*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 1: 1899–1905, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1975.

Kirchner H., *Wstęp*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 2: 1907–1917, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1976.

Kirchner H., *Wstęp*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 3: 1918–1929, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1980.

Kirchner H., *Wstęp*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 4: 1930–1939, cz. 1, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1988.

Kirchner H., *Wstęp*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 5: 1939–1944, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 1996.

Kirchner H., *Wstęp*, w: Z. Nałkowska, *Dzienniki*, t. 6: 1945–1954, cz. 1, oprac., wstęp i komentarz H. Kirchner, Warszawa 2000.

Kraskowska E., *Nałkowska i Schulz, Schulz i Nałkowska*, „Teksty Drugie” 1999, nr 1/2.

Kraskowska E., *Zofia Nałkowska*, Poznań 1999.

Marszałek M., *„Życie i papier”. Autobiograficzny projekt Zofii Nałkowskiej: „Dzienniki” 1899–1954*, wstęp G. Ritz, Kraków 2004.

Rogatko B., *Zofia Nałkowska*, Warszawa 1980.

Smoleń B., *Śmierć dziennika*, „Res Publica Nowa” 2001, nr 12.

Wójcik W., *Powrót do Nałkowskiej*, Katowice 2004.

Wójcik W., *Praca Nałkowskiej nad powieściami w świetle „Dzienników”*, „Pamiętnik Literacki” 1967, z. 2.

Wójcik W., *Zofia Nałkowska*, Warszawa 1973.

Wspomnienia o Zofii Nałkowskiej, Warszawa 1965.

Zawieyski J., *O Zofii Nałkowskiej*, w: *Wspomnienia o Zofii Nałkowskiej*, Warszawa 1965.

Maria Dąbrowska

Borkowska G., *„Dzienniki” Zofii Nałkowskiej i „Dzienniki” Marii Dąbrowskiej*, w: teje, *Cudzoziemki. Studia o polskiej prozie kobiecej*, Warszawa 1996.

Chwedorczuk S., *Kompozycje istnienia*, „Dialog” 2010, nr 10.

Drewnowski T., *„Dokument czasów oniemiałych”*, w: tegoż, *Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej*, Warszawa 2006.

Drewnowski T., *Dzienniki półwiecza 1914–1965*, w: tegoż, *Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej*, Warszawa 2006.

Drewnowski T., *Jak wydawałem „Dzienniki”*, w: tegoż, *Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej*, Warszawa 2006.

Drewnowski T., *Przedmowa*, w: M. Dąbrowska, *A teraz wypijmy... Opowiadania*, podał do druku i przedmową opatrzył T. Drewnowski, Warszawa 1981.

Drewnowski T., *Rzecz russowska. O pisarstwie Marii Dąbrowskiej*, wyd. 3, Kraków 2000.

Drewnowski T., *Węzły nie rozsupłane*, w: tegoż, *Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej*, Warszawa 2006.

Drewnowski T., *Wprowadzenie*, w: M. Dąbrowska, *Dzienniki 1914–1965 w 13 tomach*, pierwsze pełne wydanie (bez opracowania edytorskiego), pod kierunkiem prof. dr. hab. T. Drewnowskiego, Polska Akademia Nauk, Wydział I Nauk Społecznych, Komitet Nauk o Literaturze, Warszawa 2009, t. 1.

Drewnowski T., *Wstęp*, w: M. Dąbrowska, *Dzienniki 1914–1945*, t. 1, wybór, wstęp i przypisy T. Drewnowski, Warszawa 1998.

Drewnowski T., *Wstęp*, w: M. Dąbrowska, *Dzienniki powojenne 1945–1965*, t. 1, wybór, wstęp i przypisy T. Drewnowski, Warszawa 1996.

Drewnowski T., *Wstęp*, w: M. Dąbrowska, *Życie moje cudowne... Dzienniki w jednym tomie*, przygotował T. Drewnowski, Warszawa 2002.

Drewnowski T., *Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej*, Warszawa 2006.

Dyskusja o *Dziennikach* Marii Dąbrowskiej, „Zeszyty Literackie” 1989, nr 26 (wiosna).

Głębińska E., *Wstęp*, w: *Ich noce i dni. Korespondencja Marii i Mariana Dąbrowskich 1909–1925*, wstęp i oprac. E. Głębińska, Warszawa 2005.

Hartwig J., *Przeciw sobie. O dziennikach Anny Kowalskiej*, w: A. Kowalska, *Dzienniki 1927–1969*, przedmowa J. Hartwig, wybór, przygotowanie do druku, przypisy P. Kądziela, Warszawa 2008.

Kordaczuk W., Piskurewicz E., *Dzienniki Marii Dąbrowskiej – opis oryginalnego materiału źródłowego w zbiorach Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie oraz w Gabinecie Rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego*, w: M. Dąbrowska, *Dzienniki 1914–1965 w 13 tomach*, pierwsze pełne wydanie (bez opracowania edytorskiego), pod kierunkiem prof. dr. hab. T. Drewnowskiego, Polska Akademia Nauk, Wydział I Nauk Społecznych, Komitet Nauk o Literaturze, Warszawa 2009, t. 13.

Korzeniewska E., *Jak powstawały „Przygody człowieka myślącego”*, w: M. Dąbrowska, *Przygody człowieka myślącego*, przedmowa A. Kowalska, przygotowanie tekstu z rękopisu i komentarz E. Korzeniewska, Warszawa 1987.

Korzeniewska E., *Maria Dąbrowska. Kronika życia*, Warszawa 1971.

Księga kaliska. W stulecie urodzin Marii Dąbrowskiej, Kalisz 1996.

Markowski A., *O języku dziennika Marii Dąbrowskiej*, „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1.

Mencwel A., *Przedwiośnie czy potop. Studium postaw polskich w XX wieku*, Warszawa 1997, cz. 3: *Rdzeń. Rzecz o postawie Marii Dąbrowskiej*.

Podhorska-Okołów S., *U laureatki nagrody wydawców. Maria Dąbrowska o sobie*, „Wiadomości Literackie” 1925, nr 10.

Polanowski E., *Maria Dąbrowska w kręgu wpływów Stefana Żeromskiego (na przykładzie „Nocy i dni”)*, w: *Stefan Żeromski. O twórczości literackiej*, pod red. E. Łoch, Lublin 1994.

Rodak P., *Dzienniki Marii Dąbrowskiej: przygody człowieka etycznego*, „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1.

Rodak P., *Puste miejsca w dzienniku Marii Dąbrowskiej*, w: *(Nie)obecność. Pominięcia i przemilczenia w narracjach XX wieku*, red. nauk. H. Gosk, B. Karwowska, Warszawa 2008.

Stabro S., *W świetle „Dzienników” (Mieczysław Jastrun, Maria Dąbrowska, Andrzej Kijowski, Stefan Kisielewski)*, w: tegoż, *Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. O prozie polskiej XX wieku*, Kraków 2002.

Szymański W.P., *Uroki dworu (Maria Dąbrowska)*, w: tegoż, *Uroki dworu (rzecz o zniewalaniu)*, Kraków 1997.

Tazbir J., *Kultura w ciągłym zagrożeniu*, „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1.

Walc J., *Trudny rachunek*, w: tegoż, *Wielka choroba*, Warszawa 1992.

Wyka M., *Kompozycja istnienia*, w: tegoż, *Niecierpliwość krytyki. Recenzje i szkice z lat 1961–2005*, Kraków 2006.

Żarnowski J., *Dzienniki Marii Dąbrowskiej jako źródło wiedzy o historii*, „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1.

Witold Gombrowicz

Adamczyk K., *Dziennik jako wyzwanie. Lechoń, Gombrowicz, Herling-Grudziński*, Kraków 1994.

Barilli R., *Sartre i Camus w „Dzienniku”*, w: *Gombrowicz filozof*, wybór i oprac. F.M. Cataluccio i J. Illg, Kraków 1991.

Bartoszyński K., *„Kosmos” i antynomie*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.

Beczek J., *Gombrowicz w poszukiwaniu Gombrowicza. Indywidualistyczne sensy „Dziennika”*, w: *Czytane na nowo. Polska proza a współczesne orientacje w badaniach literackich*, red. nauk. M. Dąbrowski i H. Gosk, wstęp M. Dąbrowski, Izabelin 2004.

Bielecki M., *Interpretacja i płeć. Szkice o twórczości Witolda Gombrowicza*, Wałbrzych 2005.

Bielecki M., *Literatura i lektura. O metaliterackich i metakrytycznych poglądach Witolda Gombrowicza*, Kraków 2004.

Błoński J., *Forma, śmiech i rzeczy ostateczne. Studia o Gombrowiczu*, Kraków 2003.

Błoński J., *Gombrowicz a ethos szlachecki*, w: tegoż, *Forma, śmiech i rzeczy ostateczne. Studia o Gombrowiczu*, Kraków 2003.

Błoński J., *Historia i operetka*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.

- Błoński J., *O Gombrowiczu*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Bolecki W., *Pierwszorzędne teksty drugorzędne*, w: W. Gombrowicz, *Varia 1. Czytelnicy i krytycy. Proza, reportaże, krytyka literacka, eseje, przedmowy*, Kraków 2004.
- Bondy F., *Witold Gombrowicz, czyli szlachcica polskiego pojedynki cieniów*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Cataluccio F.M., *Gombrowicz filozof*, w: *Gombrowicz filozof*, wybór i oprac. F.M. Cataluccio i J. Illg, Kraków 1991.
- Chmielewska K., *Podmiot jako utopia estetyczna. „Listy o estetycznym wychowaniu człowieka” Friedricha Schillera a „Dziennik” Witolda Gombrowicza*, „Pamiętnik Literacki” 2004, z. 4.
- Chmielewska K., *Strategie podmiotu. „Dziennik” Witolda Gombrowicza*, Warszawa 2010.
- Falkiewicz A., *Polski Kosmos. 10 esejów przy Gombrowiczu*, Wrocław 1996.
- Fazan J., *Dwaj współnicy: Gombrowicza i Białoszewskiego projekty współczesności*, w: *Witold Gombrowicz – nasz współczesny. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w stulecie urodzin pisarza. Uniwersytet Jagielloński – Kraków, 22–27 marca 2004*, red. J. Jarzębski, Kraków 2010.
- Gębala S., „Dziennik” Gombrowicza – problemy autokreacji, „Miesięcznik Literacki” 1977, nr 8.
- Głaz K., *Gombrowicz w Vence i inne wspomnienia*, Kraków 1989.
- Głowiński M., *Gombrowicz i nadliteratura*, Kraków 2002.
- Gombrowicz filozof*, wybór i oprac. F.M. Cataluccio i J. Illg, Kraków 1991.
- Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Gombrowicz R., *Gombrowicz w Argentynie. Świadectwa i dokumenty 1939–1963*, przeł. Z. Chądzżyńska, A. Husarska, Kraków 2004.
- Gombrowicz R., *Gombrowicz w Europie. Świadectwa i dokumenty 1963–1969*, przeł. O. Hedemann oraz M. Ochab, J. Juryś, W. Karpiński, J. Jarzębski, tekst polskiego wydania przejrzał J. Jarzębski, Kraków 2002.
- Gombrowicz R., rozmowa dotycząca powstawania *Dziennika* (zapis magnetofonowy rozmowy z 13 i 27 II 2006).
- Grochowska M., *Jerzy Giedroyc. Do Polski ze snu*, Warszawa 2009.
- Grymasy Gombrowicza. W kręgu problemów modernizmu, społeczno-kulturowej roli płci i tożsamości narodowej*, red. E. Płonowska-Ziarek, przeł. J. Margański, Kraków 2001.
- Janion M., „Ciemna” młodość Gombrowicza, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Jarzębski J., *Gombrowicz*, Wrocław 2004.
- Jarzębski J., *Gra w Gombrowicza*, Warszawa 1982.
- Jarzębski J., *Kategoria gry w poglądach Gombrowicza*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.

- Jarzębski J., *Literatura jako forma istnienia. (O „Dzienniku” Gombrowicza)*, w: tegoż *Podglądanie Gombrowicza*, Kraków 2000.
- Jarzębski J., *Podglądanie Gombrowicza*, Kraków 2000.
- Jarzębski J., *Pojęcie formy u Gombrowicza*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Jeleński K., *Bohaterskie niebohaterstwo Gombrowicza (1957)*, w: tegoż, *Szkice*, wybór W. Karpiński, Kraków 1990.
- Kępiński T., *Witold Gombrowicz i świat jego młodości*, Kraków 1976.
- Kijowski A., *Strategia Gombrowicza*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Kowalczyk A., *Rodzina jako źródło cierpienia w twórczości Witolda Gombrowicza*, Kraków 2006.
- Kowalczyk A.S., *Gombrowicz – Husserl. O fenomenologicznych motywach w „Dzienniku”*, w: *Gombrowicz filozof*, wybór i oprac. F.M. Cataluccio i J. Illg, Kraków 1991.
- Kowska A., *Conrad i Gombrowicz w walce o swoją wybitność*, postowie M. Janion, Warszawa 1986.
- Kowska M., *Gombrowicz w Berlinie, czyli Gombrowicz uwikłany w historię*, „Pamiętnik Literacki” 2004, z. 4.
- Kurzaba A., *Gombrowicz and Frisch. Aspects of the Literary Diary*, Bonn 1980.
- Kühl O., *Gęba Erosa. Tajemnice stylu Witolda Gombrowicza*, przeł. K. Niewręda, M. Tarnogórska, wstęp W. Bolecki, Kraków 2005.
- Legierski M., *Modernizm Witolda Gombrowicza. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 1999.
- Łapiński Z., *Ja, Ferdynand. Gombrowicza świat interakcji*, Lublin 1985.
- Maciąg W., *Antropologia Gombrowicza*, w: *Gombrowicz filozof*, wybór i oprac. F.M. Cataluccio i J. Illg, Kraków 1991.
- Margański J., *Geografia pragnień. Opowieść o Gombrowiczu*, Kraków 2005.
- Margański J., *Gombrowicz wieczny debiutant*, Kraków 2001.
- Markowski M.P., *Czarny nurt. Gombrowicz, świat, literatura*, Kraków 2004.
- Millati P., *Gombrowicz wobec sztuki. (Wybrane zagadnienia)*, Gdańsk 2002.
- Miłosz Cz., *Kim jest Gombrowicz?*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Neuger L., *Granice tranzytywności*, w: *Witold Gombrowicz – nasz współczesny. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w stulecie urodzin pisarza. Uniwersytet Jagielloński – Kraków, 22–27 marca 2004*, red. J. Jarzębski, Kraków 2010.
- Nowak L., *Gombrowicz. Człowiek wśród ludzi*, Warszawa 2000.
- Nycz R., *Sylwy współczesne*, Kraków 1996, rozdz. 2, cz. 3: *Gombrowicz: bio-grafia struktury*.
- Olejniczak J., *Kłamstwo nieprzerwane nas drąży*, Katowice 2003.

- Olejniczak J., *Relacja Gombrowicz – Giedroyc. Listy*, w: tegoż, *Kłamstwo nieprzerwane nas drąży*, Katowice 2003.
- Pawłowski J., *Gombrowicz i lęk. Uwagi o „Diariuszu Rio Parana”*, „Pamiętnik Literacki” 1977, z. 4.
- Peiron J., *Gombrowicz, écrivain et stratege. Un auteur „excentrique” face a la France*, Paris 2002.
- Rodak P., *Dziennik Gombrowicza: między mową, pismem i drukiem. (Wstępne rozpoznanie)*, „Przegląd Filozoficzno-Literacki” 2004, nr 4.
- Rodak P., *Dziennik pisarza emigracyjnego: mowa, pismo, druk. Witold Gombrowicz*, w: *Pisarz na emigracji. Mitologie, style, strategie przetrwania*, red. H. Gosk i A.S. Kowalczyk, Warszawa 2005.
- Rodak P., „Ja”. *Dziennik Witolda Gombrowicza jako forma obecności*, w: Szpakowska. *Na siedemdziesięciolecie*, red. A. Chałupnik, J. Jaworska, J. Kowalska-Leder, J. Krakowska, I. Kurz, Warszawa 2010.
- Salgas J.P., *Witold Gombrowicz lub ateizm integralny*, przeł. J.M. Kłoczowski, Warszawa 2004.
- Sandauer A., *Witold Gombrowicz – człowiek i pisarz*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Stawiarska A., *Gombrowicz w przedwojennej Polsce*, Kraków 2001.
- Suchanow K., *Argentyńskie przygody Gombrowicza*, Kraków 2005.
- Sulikowski A., *Egotyzm i egzotyzm. O „Dzienniku” Witolda Gombrowicza*, „Pamiętnik Literacki” 1979, z. 3.
- Szpakowska M., *Gombrowicz – teoretyk sztuki*, w: *Gombrowicz i krytycy*, wybór i oprac. Z. Łapiński, Kraków 1984.
- Szpakowska M., *Sarmata między sobą a światem*, w: tejże, *Zakorzenia, wykorzenia. O carach, wodzach i człowieku osobnym*, Warszawa 1997.
- Szukanie głosu Gombrowicza. Wybór referatów i wypowiedzi z czterech edycji Międzynarodowego Festiwalu Gombrowiczowskiego (1993–1999)*, red. D. Kolano, Radom 2002. Thomson E.M., *Witold Gombrowicz*, Katowice 2002.
- Uniłowski Krzysztof, „Dziennik” Witolda Gombrowicza. Rozproszenie „Ja”, w: tegoż, *Polska proza innowacyjna w perspektywie postmodernizmu*, Katowice 1999.
- Werner M., *Wobec nihilizmu. Gombrowicz i Witkacy*, Warszawa 2009.
- Witold Gombrowicz – nasz współczesny. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w stulecie urodzin pisarza. Uniwersytet Jagielloński – Kraków, 22–27 marca 2004*, red. J. Jarzębski, Kraków 2010.
- Witold Gombrowicz w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia*, oprac. A. Szałagan, Warszawa 2007.
- Zielińska B., *Twarze Gombrowicza*, w: *Autor i jego wcielenia. Szkice o roli autora w literaturze*, red. E. Kuźma, M. Lalak, Szczecin 1991.
- Zieniewicz A., *Osoba między kokieterią, manipulacją i opowieścią, czyli Gombrowicz jako prekursor teorii autoprezentacji*, w: *Witold Gombrowicz – nasz współczesny. Materiały międzynarodowej*

konferencji naukowej w stulecie urodzin pisarza. Uniwersytet Jagielloński – Kraków, 22–27 marca 2004, red. J. Jarzębski, Kraków 2010.

Gustaw Herling-Grudziński

Adamczyk K., *Dziennik jako wyzwanie. Lechoń, Gombrowicz, Herling-Grudziński*, Kraków 1994.

Bielecki M., *Dlaczego Gustaw Herling-Grudziński bał się spotkać z Witoldem Gombrowiczem?*, „Teksty Drugie” 2008, nr 3.

Bielska-Krawczyk J., *Między widzialnym a niewidzialnym. Twórczość Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Kraków 2004.

Bieńkowska E., *Pisarz i los. O twórczości Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Warszawa 2002.

Błoński J., *Borowski i Herling. Pararela*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.

Bolecki W., *Ciemna miłość. Szkice do portretu Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Kraków 2005.

Bolecki W., „*Dziennik pisany nocą*”. (Tezy), w: tegoż, *Ciemna miłość. Szkice do portretu Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Kraków 2005.

Bolecki W., „*Inny świat*” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Kraków 2007.

Bolecki W., *Podróż do Burmy*, w: tegoż, *Ciemna miłość. Szkice do portretu Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Kraków 2005.

Buryła S., *Prawda mitu i literatury. O pisarstwie Tadeusza Borowskiego i Leopolda Buczkowskiego*, Kraków 2003, cz. 5: Aneks: *Wokół rzeczywistości koncentracyjnej – spór Herlinga-Grudzińskiego z Borowskim*.

Delaperriere M., *Herling-Grudziński, czyli tragizm istnienia*, w: tejże, *Pod znakiem antynomii. Studia i szkice o polskiej literaturze XX wieku*, Kraków 2006.

Drewnowski T., *Fatszywa paralela*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.

Etos i artyzm. Rzecz o Herlingu-Grudzińskim, pod red. S. Wyśłouch i R.K. Przybylskiego, Poznań 1991.

Głowiński M., *Muza zmyślonych podróży*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.

Grochowska M., *Jerzy Giedroyc. Do Polski ze snu*, Warszawa 2009.

Gustaw Herling-Grudziński w wydawnictwach Instytutu Literackiego w Paryżu. Bibliografia, oprac. Z. Kudelski, Warszawa 2008.

Herling-Grudziński i krytycy, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.

Jeleński K., *Portret dekady z wizerunkiem autora w lewym rogu*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.

Jeleński K., *Źródło światła w pisarskim podziemiu (1984)*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.

- Kaniewska B., *Szkic szkiców. O dyskusji nad Herlingiem*, w: *Etos i artyzm. Rzecz o Herlingu-Grudzińskim*, pod red. S. Wystouch i R.K. Przybylskiego, Poznań 1991.
- Kudelska D., *Herling-Grudziński a sztuka*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.
- Kudelski Z., *Pielgrzym świętokrzyski. Szkice o Herlingu-Grudzińskim*, Lublin, b.r.
- Kudelski Z., *Studia o Herlingu-Grudzińskim. Twórczość – recepcja – biografia*, Lublin 1998, rozdz. 5: *Czy pisarska porażka? (O „Dzienniku pisany nocą”)*.
- Malinowska K., *Topika religijna w opowiadaniach Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Kraków 2006.
- Nycz R., *„Zamknięty odprysk świata”. O pisarstwie Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, w: tegoż, *Literatura jako trop rzeczywistości. Poetyka epifanii w nowoczesnej literaturze polskiej*, Kraków 2001.
- O Gustawie Herlingu-Grudzińskim*, pod red. I. Furnal i J. Paćławskiego, Kielce 1992.
- O Gustawie Herlingu-Grudzińskim 2*, pod red. I. Furnal, Kielce 1995.
- O Gustawie Herlingu-Grudzińskim 3*, pod red. J. Paćławskiego, Kielce 1999.
- Pomian K., *Herling-Grudziński – emigracja heroiczna*, w: tegoż, *W kręgu Giedroycia*, Warszawa 2000.
- Pomian K., *Manicheizm na użytek naszych czasów*, w: tegoż, *W kręgu Giedroycia*, Warszawa 2000.
- Przybylski R.K., *Być i pisać. O prozie Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Poznań 1991.
- Rodak P., *Wiek XX i zło w „Dzienniku pisany nocą” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, w: *Niepiękny wiek XX* [Profesorowi Tomaszowi Szarocie w siedemdziesiątą rocznicę urodzin], Warszawa 2010.
- Stefanowska Z., *„Dziennik” Herlinga-Grudzińskiego*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.
- Wyka M., *Prawda, zmyślenie, kompozycja*, w: *Herling-Grudziński i krytycy*, wybór i oprac. Z. Kudelski, Lublin 1997.
- Wyka M., *Próba paraleli: Gustaw Herlig-Grudziński i Albert Camus*, w: tejże, *Niecierpliwość krytyki. Recenzje i szkice z lat 1961–2005*, Kraków 2006.
- Zieliński J., *Gustaw Herling-Grudziński w roli historyka sztuki*, w: *Etos i artyzm. Rzecz o Herlingu-Grudzińskim*, pod red. S. Wystouch i R.K. Przybylskiego, Poznań 1991.
- Zimand R., *„Prawda”, „zmyślenie” i „Dziennik pisatielja”*, w: *Etos i artyzm. Rzecz o Herlingu-Grudzińskim*, pod red. S. Wystouch i R.K. Przybylskiego, Poznań 1991.

Autobiografia – Epistolografia – Dziennik osobisty

- Adamczyk K., *Dziennik jako wyzwanie. Lechoń, Gombrowicz, Herling-Grudziński*, Kraków 1994.
- Allam M., *Journaux intimes. Une sociologie de l'écriture personnelle*, préface de Ph. Lejeune, Paris 1996.
- Aude V., Mérou H., *Agendas. Cahiers de textes et agendas d'adolescents*, Paris 2001.
- Autobiografia*, red. M. Czermińska, Gdańsk 2009.
- Autobiografizm – przemiany, formy, znaczenia*, red. H. Gosk, A. Zieniewicz, Warszawa 2001.

Autobiographies (numer monograficzny), „Genesis. Revue internationale de critique génétique” nr 16 (2001).

Bachórz J., *Pamiętnik w polskiej kulturze romantycznej*, w: *Prace ofiarowane Henrykowi Markiewiczowi*, pod red. T. Weissa, Kraków–Wrocław 1984.

Balcerzan E., *Powracająca fala autobiografizmu*, w: tegoż, *Kręgi wtajemniczenia*, Kraków 1982.

Bancaud F., *Le „Journal” de Kafka ou l’écriture en proces*, Paris 2001.

<https://doi.org/10.4000/books.editions-cnrs.2251>

Barthes R., *Rozmyślanie*, przeł. P. Mościcki, oprac. tekstu i przypisy P. Rodak, „Pamiętnik Literacki” 2006, z. 4.

Besançon G., *L’écriture de soi*, Paris 2002.

Blanchot M., *Le journal intime et le récit*, w: tegoż, *Le livre à venir*, Paris 1959.

Boal D., *Journaux intimes sous l’Occupation*, Paris 1993.

Bourcier É., *Les journaux privés en Angleterre de 1600 à 1660*, Paris 1976.

Braud M., *La forme des jours. Pour une poétique du journal personnel*, Paris 2006.

Braud M., *La tentation du suicide dans les écrits autobiographiques 1938–1970*, Paris 1992.

Brouillons d’écrivains, sous la dir. de M.-O. Germain et D. Thibault, Paris 2001.

Cassan M., *Les livres de raison, invention historiographique, usages historiques*, w: *Au plus pres du secret des coeurs? Nouvelles lectures historiques des écrits du for privé en Europe du XVIe au XVIIIe siècle*, sous la dir. de J.-P. Bardet et F.-J. Ruggiu, Paris 2005.

„Cher cahier...” *Témoignages sur le journal personnel recueillis et présentés par Philippe Lejeune*, Paris 1989.

Cieński A., *Pamiętnikarstwo polskie XVIII wieku*, Wrocław 1981.

Cieński A., *Pamiętniki i autobiografie światowe*, Wrocław 1992.

Cieński A., *Z dziejów pamiętników w Polsce*, Opole 2002.

Colonna V., *Autofiction et autres mythomanies littéraires*, Auch 2004.

Czapski J., „Ja”, w: tegoż, *Czytając*, Kraków 1990.

Czermińska M., *Autobiografia duchowa w dwudziestowiecznej literaturze polskiej*, w: tejże, *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.

Czermińska M., *Autobiografia i powieść, czyli pisarz i jego postacie*, Gdańsk 1987.

Czermińska M., *Autobiograficzny trójkąt: świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, w: tejże, *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.

Czermińska M., *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.

Czermińska M., *Autor – podmiot – osoba. Fikcjonalność i niefikcjonalność*, w: *Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja, Zjazd*

- Polonistów, Kraków, 22–25 września 2004*, t. 1, red. M. Czermińska, S. Gajda, K. Kłosiński, A. Legeżyńska, A.Z. Makowiecki, R. Nycz, Kraków 2005.
- Czermińska M., *Nawiązania międzytekstowe w autobiografii duchowej*, w: tejże, *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.
- Czermińska M., *Obszar prozy niefikcjonalnej*, w: tejże, *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.
- Czermińska M., *Postawa autobiograficzna*, w: tejże, *Autobiografia i powieść, czyli pisarz i jego postacie*, Gdańsk 1987.
- Czermińska M., *Rola odbiorcy w dzienniku intymnym*, w: tejże, *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.
- Dekker R., *Watches, Diary Writing, and the Search for Self-Knowledge in the Seventeenth Century*, w: *Making Knowledge in Early Modern Europe. Practices, Objects, and Texts, 1400–1800*, ed. by P.H. Smith, B. Schmidt, Chicago and London 2007.
- Delaperriere M., *Dialog z dystansu. Studia i szkice*, Kraków 1988.
- Delaperriere M., *W poszukiwaniu autora. Gry i stawki polskiej literatury*, w: tejże, *Dialog z dystansu. Studia i szkice*, Kraków 1988.
- Demetrio D., *Autobiografia. Terapeutyczny wymiar pisania o sobie*, przeł. A. Skolimowska, przedm. O. Czerniawska, Kraków 2000.
- Dernałowicz M., *Pamiętnikarstwo*, hasło w: *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachorza i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991.
- Didier B., *Autoportrait et journal intime*, „Corps écrit” nr 5 (1983).
- Didier B., *Le journal intime*, Paris 1976.
- Dufief P.-J., *Les écritures de l'intime de 1800 a 1914. Autobiographies, mémoires, journaux intimes et correspondances*, Paris 2001.
- Dziechcińska H., *O staropolskich dziennikach podróży*, Warszawa 1991.
- Dziechcińska H., *Pamiętniki czasów saskich. Od sentymentalizmu do sensualizmu*, Bydgoszcz 1999.
- Dziechcińska H., *Świat i człowiek w pamiętnikach trzech stuleci: XVI – XVII – XVIII*, Warszawa 2003.
- Écritures ordinaires*, sous la dir. de D. Fabre, Paris 1993.
- Fitas A., *Prawdy dziennika*, w: *Prawda w literaturze*, pod red. A. Tyszczyka, J. Borowskiego, I. Piekarskiego, Lublin 2009.
- Foisil M., *Piśmiennictwo forum prywatnego*, w: *Historia życia prywatnego*, red. Ph. Aries, G. Duby, t. 3: *Od renesansu do oświecenia*, pod red. R. Chartiera, przeł. M. Zięba, K. Osińska-Boska, M. Cebo-Foniok, Wrocław 1999.
- Foltyniak A., *Między „pisać Nałkowską” a Nałkowskiej „czytaniem siebie”*, Kraków 2004.
- Foucault M., *L'écriture de soi*, „Corps écrit” nr 5 (1983).

- Galtier B., *L'écrit des jours. Lire les journaux personnels. Eugene Dabit, Alice James, Sandor Ferenczi*, Paris 1997.
- Gasparini Ph., *Autofiction. Une aventure du langage*, Paris 2008.
- Gasparini Ph., *Est-il je? Roman autobiographique et autofiction*, Paris 2004.
- Geneses du „je”*. *Manuscrits et autobiographie*, sous la dir. de Ph. Lejeune et C. Viollet, Paris 2000.
- Genette G., *Le journal, l'anti-journal*, w: tegoż, *Figures IV*, Paris 1999.
- Girard A., *Le journal intime et la notion de personne*, Paris 1963 (wyd. 2: *Le journal intime*, Paris 1986).
- Giza A., *Życie jako opowieść. Analiza materiałów autobiograficznych w perspektywie socjologii wiedzy*, Wrocław 1991.
- Głowiński M., *Dzienniki z minionych lat*, w: tegoż, *Skrzydła i pięta. Nowe szkice na tematy niemitologiczne*, Kraków 2004.
- Głowiński M., *Pamiętnik*, hasło w: M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, *Słownik terminów literackich*, Wrocław 1988.
- Głowiński M., *Powieść a dziennik intymny*, w: tegoż, *Narracje literackie i nieliterackie*, Kraków 1997 (*Prace wybrane Michała Głowińskiego*, pod red. R. Nycza, t. 2).
- Goulemot J.-M., *Praktyki literackie albo jawność życia prywatnego*, w: *Historia życia prywatnego*, red. Ph. Aries, G. Duby, t. 3: *Od renesansu do oświecenia*, pod red. R. Chartiera, przeł. M. Zięba, K. Osińska-Boska, M. Cebo-Foniok, Wrocław 1999.
- Grisi S., *Dans l'intimité des maladies. De Montaigne a Hervé Guibert*, Paris 1996.
- Gusdorf G., *Lignes de vie 1: Les écritures du moi*, Paris 1991, *Lignes de vie 2: Auto-bio-graphie*, Paris 1991.
- Gusdorf G., *Warunki i ograniczenia autobiografii*, przeł. J. Barczyński, „Pamiętnik Literacki” 1979, z. 1.
- Hébrard J., *Tenir un journal. L'écriture personnelle et ses supports*, w: *Récits de vie et médias*, sous la dir. de Ph. Lejeune, Nanterre 1999.
- Hess R., *La pratique du journal. L'enquete au quotidien*, Paris 1998.
- Heyden-Rynsch V. von der, *Écrire la vie. Trois siecles de journaux intimes féminins*, trad. de l'allemand par Ph. Giraudon, Paris 1998.
- Histoire et archives de soi* (numer monograficzny), „Sociétés & Représentation” nr 13 (avril 2002).
- Historia życia prywatnego*, red. Ph. Aries, G. Duby, t. 3: *Od renesansu do oświecenia*, pod red. R. Chartiera, przeł. M. Zięba, K. Osińska-Boska, M. Cebo-Foniok, Wrocław 1999.
- Hubier S., *Littératures intimes. Les expressions du „moi”, de l'autobiographie a l'autofiction*, Paris 2003.
- Jakowska K., *Powrót autora. Renesans narracji auktorialnej w polskiej powieści międzywojennej*, Wrocław 1983.
- Jarzębski J., *Kariera „autentyku”*, w: tegoż, *Powieść jako autokreacja*, Kraków 1984.

- Jarzębski J., *Powieść jako autokreacja*, w: tegoż, *Powieść jako autokreacja*, Kraków 1984.
- Jarzębski J., *Powieść jako autokreacja*, Kraków 1984.
- Kaczmarek M., *Wstęp*, w: *Antologia pamiętników polskich XVI wieku*, pod red. R. Pollaka, wybór i oprac. S. Drewniak i M. Kaczmarek, Wrocław 1966.
- Kamionka-Straszakowa J., *Podróż*, hasło w: *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachórze i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991.
- Kaniewska B., *Świat w granicach „ja”*. *O narracji pierwszoosobowej*, Poznań 1997.
- Kotarski E., *O imionnikach XVI i XVII wieku*, w: *Staropolska kultura rękopisu*, pod red. H. Dziechcińskiej, Warszawa 1990.
- Kozicka D., *Wędrowcy światów prawdziwych. Dwudziestowieczne relacje z podróży*, Kraków 2003.
- Kurczaba A., *Gombrowicz and Frisch. Aspects of the Literary Diary*, Bonn 1980.
- La correspondance. Les usages de la lettre au XIXe siècle*, sous la dir. de R. Chartier, Paris 1991.
- Lecarme J., Lecarme-Tabone E., *L'autobiographie*, Paris 1997.
- Lejeune Ph., „*Cher écran...*” *Journal personnel, ordinateur, Internet*, Paris 2000.
- Lejeune Ph., „*Drogi zeszycie...*”, „*drogi ekranie...*” *O dziennikach osobistych*, przeł. A. Karpowicz, M. i P. Rodakowie, wybór, wstęp i oprac. P. Rodak, Warszawa 2010.
- Lejeune Ph., *Dziewczęce „ja”*. (*O dziennikach panien z XIX wieku*), przeł. M. i P. Rodakowie, „*Teksty Drugie*” 2003, nr 2/3.
- Lejeune Ph., *Je est un autre. L'autobiographie de la littérature aux médias*, Paris 1986.
- Lejeune Ph., *Koronka. Dziennik jako seria datowanych śladów*, przeł. M. i P. Rodakowie, „*Pamiętnik Literacki*” 2006, z. 4.
- Lejeune Ph., *La pratique du journal personnel. Enquete*, Paris 1990.
- Lejeune Ph., *L'autobiographie en France*, Paris 1971.
- Lejeune Ph., *Le Moi des demoiselles. Enquete sur le journal de jeune fille*, Paris 1993.
- Lejeune Ph., *Le pacte autobiographique*, Paris 1975.
- Lejeune Ph., *Les brouillons de soi*, Paris 1998.
- Lejeune Ph., *Moi aussi*, Paris 1986.
- Lejeune Ph., „*Mój drogi ekranie...*” (*Dziennik osobisty*), przeł. A. Karpowicz, oprac. tekstu P. Rodak, „*Twórczość*” 2006, nr 9.
- Lejeune Ph., *Pakt autobiograficzny*, przeł. A. Labuda, w: tegoż, *Wariacje na temat pewnego paktu. O autobiografii*, red. R. Lubas-Bartoszyńska, Kraków 2001.
- Lejeune Ph., *Pakt autobiograficzny (bis)*, przeł. S. Jaworski, w: tegoż, *Wariacje na temat pewnego paktu. O autobiografii*, red. R. Lubas--Bartoszyńska, Kraków 2001.
- Lejeune Ph., *Pour l'autobiographie. Chroniques*, Paris 1998.

- Lejeune Ph., *Praktyka dziennika osobistego. Projekt ankiety*, przeł. A. Karpowicz, „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1.
- Lejeune Ph., *Signes de vie. Le pacte autobiographique 2*, Paris 2005.
- Lejeune Ph., *Wariacje na temat pewnego paktu. O autobiografii*, red. R. Lubas-Bartoszyńska, przeł. W. Grajewski, S. Jaworski, A. Labuda, R. Lubas-Bartoszyńska, Kraków 2001 (wyd. nowe, rozszerzone: Kraków 2007).
- Lejeune Ph., *W jaki sposób Anne Frank napisała na nowo dziennik Anne Frank*, przeł. M. i P. Rodakowie, „Pamiętnik Literacki” 2002, z. 2.
- Lejeune Ph., *Wokół autobiografii i dzienników osobistych*, w: P. Rodak, *Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune*, Warszawa 2009.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323510093.pp.249-292>
- Lejeune Ph., Bogaert C., *Le journal intime. Histoire et anthologie*, Paris 2006.
- Lejeune Ph., Bogaert C., *Un journal a soi. Histoire d'une pratique*, Paris 2003.
- Le journal aux frontieres de l'art*, sous la dir. de V. Campan et C. Rannoux, Rennes 2005.
- Le journal intime et ses formes littéraires*, Actes du Colloque de septembre 1975 (Grenoble), textes réunis par V. Del Litto, Geneve 1978.
- Le journal personnel*, sous la dir. de Ph. Lejeune, Nanterre 1993.
- Leleu M., *Les journaux intimes*, avant-propos de R. Le Senne, Paris 1952.
- Leociak J., *Literatura dokumentu osobistego jako źródło do badań nad Zagładą Żydów. (Rekonesans metodologiczny)*, „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” z. 1 (2005).
- Leociak J., *Tekst wobec Zagłady. (O relacjach z getta warszawskiego)*, Wrocław 1997.
- Le propre de l'écriture de soi*, sous la dir. de F. Simonet-Tenant, Paris 2007.
- Le Rider J., *Journaux intimes viennois*, Paris 2000.
- Les écritures du moi de l'autobiographie a l'autofiction* (numer monograficzny), „Magazine Littéraire” nr 409 (mai 2005).
- Les plus beaux manuscrits et journaux intimes de la langue française*, sous la dir. de M. Berne, Paris 1995.
- Lis J., *Le journal d'écrivain en France dans la Ière moitié du XXe siècle. A la recherche d'un code générique*, Poznań 1996.
- Lis J., *Obrzeża autobiografii. O współczesnym pisarstwie autofikcyjnym we Francji*, Poznań 2006.
- Lourau R., *Le journal de recherche. Matériaux d'une théorie de l'implication*, Paris 1988.
- Lubas-Bartoszyńska R., *Funkcje listów w tekstach o charakterze autobiograficznym*, w: tejże, *Między autobiografią a literaturą*, Warszawa 1993.
- Lubas-Bartoszyńska R., *Kłopoty z autofikcją. Mimowolne autofikcje Romy Ligockiej*, „Ruch Literacki” 2005.
- Lubas-Bartoszyńska R., *Między autobiografią a literaturą*, Warszawa 1993.

- Lubas-Bartoszyńska R., *Pisanie autobiograficzne w kontekstach europejskich*, Katowice 1993.
- Lubas-Bartoszyńska R., *Style wypowiedzi pamiętnikarskiej*, Kraków 1983.
- Łopatyńska L., *Dziennik intymny, jego odmiany i przemiany*, „Prace Polonistyczne”, seria VIII, Łódź 1950.
- Mallon Th., *A Book of One's Own. People and Their Diaries*, Saint Paul 1995.
- Markiewicz H., *Pozytywizm*, Warszawa 1980, rozdz. 10: *Proza dokumentalna*. Marszałek M., „*Życie i papier*”. *Autobiograficzny projekt Zofii Nałkowskiej: „Dzienniki” 1899–1954*, wstęp G. Ritz, Kraków 2004.
- Marty E., *L'écriture du jour. Le „Journal” d'André Gide*, Paris 1985.
- May G., *L'autobiographie*, Paris 1979.
- Métamorphoses du journal personnel. De Rétif de la Bretonne a Sophie Calle*, red. C. Viollet, M.-F. Lemmonier-Delphy, Paris 2006.
- Milecki A., *Forma dziennika w literaturze francuskiej. Z dziejów form artystycznych w literaturze francuskiej*, Lublin 1994.
- Nycz R., *Osoba w nowoczesnej literaturze: ślady obecności*, w: tegoż, *Literatura jako trop rzeczywistości. Poetyka epifanii w nowoczesnej literaturze polskiej*, Kraków 2001.
- Nycz R., *Sylwy współczesne*, Kraków 1996.
- Ochorowicz J., *Z dziennika psychologa. Wrażenia, uwagi i spostrzeżenia w ciągu dziesięciu lat spisane*, Warszawa 1876.
- Pachet P., *Les barometres de l'âme. Naissance du journal intime*, Paris 1990.
- Par écrit. Ethnologie des écritures quotidiennes*, sous la dir. de D. Fabre, textes réunis par M. de la Soudiere et C. Voisenat, Paris 1997.
- Partyka J., *Rękopisy dworu szlacheckiego doby staropolskiej*, Warszawa 1995.
- Partyka J., „*Żona wyćwiczona*”. *Kobieta pisząca w kulturze XVI i XVII wieku*, Warszawa 2004.
- Pół wieku pamiętnikarstwa polskiego*, Warszawa 1971.
- Rakoczy M., „*Wejść w system. Będę pisał dziennik*”. *Pismo jako działanie w świetle dzienników Bronisława Malinowskiego*, w: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, red. Ph. Artieres, P. Rodak, Warszawa 2010.
- Raoul V., *Le journal fictif dans le roman français*, Paris 1999.
- Rodak P., *Dziennik osobisty i historia*, „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1.
- Rodak P., *Dziennik osobisty jako praktyka piśmienna: działanie, materialność, tekst*, w: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, red. Ph. Artieres, P. Rodak, Warszawa 2010.
- Rodak P., *Dziennik osobisty: praktyka, materialność, tekst*, „Przegląd Kulturoznawczy” 2006, nr 1.
- Rodak P., *Dziennik pisarza: między codzienną praktyką piśmienną a literaturą*, „Pamiętnik Literacki” 2006, z. 4.

- Rodak P., *Dziennik pisarza: praktyka, materialność, tekst*, w: *Narracje po końcu (wielkich) narracji. Kolekcje, obiekty, symulakra...*, red. H. Gosk, A. Zieniewicz, Warszawa 2007.
- Rodak P., *Narracja – dziennik – tożsamość. Przesłanki (projektowanej) antropologii literatury*, w: *Narracja i tożsamość (I). Narracje w kulturze*, red. W. Bolecki i R. Nycz, Warszawa 2004.
- Rodak P., *Prawda w dzienniku osobistym*, „Teksty Drugie” 2009, nr 4.
- Rodak P., *Rzeczy w kontekście pisania. O materialności dzienników osobistych*, w: *Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności*, red. J. Kowalewski, W. Piasek, M. Śliwa, Olsztyn 2008.
- Rodak P., *Wojna i zapis (o dziennikach wojennych)*, „Teksty Drugie” 2005, nr 6.
- Roszak S., *Archiwa sarmackiej pamięci. Funkcje i znaczenie rękopiśmiennych ksiąg silva rerum w kulturze Rzeczypospolitej XVIII wieku*, Toruń 2004.
- Rousset J., *Le lecteur intime. De Balzac au journal*, Paris 1986.
- Rybicka E., *Antropologiczne i komunikacyjne aspekty dyskursu epistolograficznego*, „Teksty Drugie” 2004, nr 4.
- Sikora A., *Od konwencji do ekspresji. Narodziny tożsamości nowoczesnej w świetle praktyki epistolograficznej na przykładzie listów Juliusza Słowackiego do matki* (praca magisterska, Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2007).
- Simonet-Tenant F., *Le journal intime. Genre littéraire et écriture ordinaire*, Paris 2001.
- Siomkajło A., *Sztambuch*, hasło w: *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachórza i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991.
- Skwarczyńska S., *Kariera literacka form rodzajowych bloku silva*, w: *tejże, Wokół teatru i literatury. Studia i szkice*, Warszawa 1970.
- Skwarczyńska S., *Teoria listu*, Warszawa 1937 (nowe wydanie: *Teoria listu*, na podstawie lwowskiego pierwodruku oprac. E. Feliksiak i M. Leś, Białystok 2006).
- Skwarczyńska S., *Wokół teorii listu (paradoksy)*, w: *tejże, Pomiędzy historią a teorią literatury*, Warszawa 1975.
- Smulski J., *Autobiografizm jako postawa i jako strategia artystyczna*, „Pamiętnik Literacki” 1988, z. 4.
- Starobinski J., *Jean-Jacques Rousseau. Przejrzystość i przeszkoda oraz siedem esejów o Rousseau*, przeł. J. Wojcieszak, Warszawa 2000.
- Sudolski Z., *Korespondencja*, hasło w: *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachórza i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991.
- Sudolski Z., *Polski list romantyczny*, Kraków 1997.
- Szczepański J., *Metoda biograficzna*, w: *tegoż, Odmiany czasu teraźniejszego*, Warszawa 1973.
- Sztuka pisania. O liście polskim w wieku XIX*, pod red. J. Sztachelskiej i E. Dąbrowicz, Białystok 2000.
- Trzynadłowski J., *List i pamiętnik*, w: *tegoż, Małe formy literackie*, Wrocław 1977.
- Un journal a soi, ou la passion des journaux intimes*, catalogue établi par Ph. Lejeune avec la collaboration de C. Bogaert, Lyon 1997.

Vilain Ph., *Défense de Narcisse*, Paris 2005.

Witkowska A., Przybylski R., *Romantyzm*, Warszawa 1997, cz. 2, rozdz. 11: *Epistolografia epoki romantyzmu*, rozdz. 12: *Pamiętnikarstwo doby romantyzmu*.

Wyznanie czy dialog. W kręgu literatury dokumentu osobistego, pod red. D. Knysz-Tomaszewskiej i A. Zalewskiej, Warszawa 2001.

Zachara M., *Sylwy – dokument szlacheckiej kultury umysłowej w XVII w.*, w: *Z dziejów życia literackiego w Polsce w XVI i XVII wieku*, pod red. H. Dziechcińskiej, Wrocław 1990.

Zachara M., *Twórca – odbiorca sylw szlacheckich w XVII wieku*, w: *Publiczność literacka i teatralna w dawnej Polsce*, pod red. H. Dziechcińskiej, Warszawa–Łódź 1985.

Zieniewicz A., *Obecność autora. Style rzeczywistości w sylwie współczesnej*, Warszawa 2001.

Zięba J., *Z archiwum życia Janiny Turek. Oblicza dokumentu osobistego – próba interpretacji* (praca magisterska, Warszawa 2003, archiwum Instytutu Kultury Polskiej UW).

Zięba J., *Nulla dies sine linea. O praktyce diarystycznej Janiny Turek*, w: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, red. Ph. Artieres, P. Rodak, Warszawa 2010.

Zimand R., *Diarysta Stefan Ż.*, Wrocław 1990, rozdz. 1: *O literaturze dokumentu osobistego w ogóle a o diarystyce w szczególności*.

Pozostałe opracowania

Austin J.L., *Jak działać słowami*, w: tegoż, *Mówienie i poznawanie. Rozprawy i wykłady filozoficzne*, przekład, wstęp i przypisy B. Chwedeńczuk, przekład przejrzał J. Woleński, Warszawa 1993.

Bachtin M., *Problem gatunków mowy*, w: tegoż, *Estetyka twórczości słownej*, przeł. D. Ulicka, oprac. i wstęp E. Czaplejewicz, Warszawa 1986.

Bachtin M., *Problemy literatury i estetyki*, przeł. W. Grajewski, Warszawa 1982.

Bachtin M., *Słowo w powieści*, w: tegoż, *Problemy literatury i estetyki*, przeł. W. Grajewski, Warszawa 1982.

Balbus S., *Zagłada gatunków*, w: *Genologia dzisiaj*, pod red. W. Boleckiego i I. Opackiego, Warszawa 2000.

Barthes R., *Literatura i znaczenie*, w: tegoż, *Mit i znak. Eseje*, przeł. J. Lalewicz, wybór, wstęp J. Błoński, Warszawa 1970.

Barthes R., *Pisarze i piszący*, w: tegoż, *Mit i znak. Eseje*, przeł. J. Lalewicz, wybór, wstęp J. Błoński, Warszawa 1970.

Barthes R., *Śmierć autora* (1968), przeł. M.P. Markowski, „Teksty Drugie” 1999, nr 1/2.

Bartoszyński K., *Wobec genologii*, w: tegoż, *Kryzys czy trwanie powieści. Studia literaturoznawcze*, Kraków 2004.

Biasi P.-M. de, *La génétique des texts*, Paris 2005.

Bielik-Robson A., *Wstęp. My, romantycy – źródła romantycznego modernizmu Charlesa Taylora*, w: Ch. Taylor, *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, przeł. M. Gruszczyński [i in.], oprac. nauk. T. Gadacz, Warszawa 2001.

- Biografia – geografia – kultura literacka*, pod red. J. Ziomka i J. Sławińskiego, Wrocław 1975.
- Birdwhistell R.L., *Doniosłość kontekstu*, przeł. M. Wieczorek, w: *Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów*, oprac. G. Godlewski, A. Mencwel, R. Sulima, red. G. Godlewski, Warszawa 2003.
- Birdwhistell R.L., *Un exercice de kinésique et de la linguistique: la scene de la cigarette*, w: *La Nouvelle Communication*, textes recueillis et présentés par Y. Winkin, Paris 2000.
- Bolecki W., *Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym. Witkacy, Gombrowicz, Schulz i inni. Studium z poetyki historycznej*, Kraków 1996.
- Bourdieu P., *Reguły sztuki. Geneza i struktura pola literackiego*, przeł. A. Zawadzki, Kraków 2001 (wyd. 2: 2007).
- Bourdieu P., *Szkic teorii praktyki*, w: tegoż, *Szkic teorii praktyki poprzedzony trzema studiami na temat etnologii Kabylów*, przeł. W. Kroker, Kęty 2007
- Bourdieu P., *Zmysł praktyczny*, przeł. M. Falski, Kraków 2008.
- Burek T., *Dalej aktualne*, Warszawa 1973.
- Burek T., *Dzieło niczyje*, Kraków 2001.
- Burek T., *Zamiast powieści*, Warszawa 1971.
- Certau M. de, *Wynaleźć codzienność. Sztuki działania*, przeł. K. Thiel-Jańczuk, Kraków 2008.
- Chartier R., *Écouter les morts avec les yeux*, Paris 2008.
- Chartier R., *Inscrire et effacer. Culture écrite et littérature (XIe–XVIIIe siècle)*, Paris 2005.
- Chartier R., *Od historii książki do historii lektury*, w: P. Rodak, *Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune*, Warszawa 2009.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323510093.pp.57-106>
- Communicare. Almanach Antropologiczny, 2. Temat: Oralność/piśmienność*, red. G. Godlewski, A. Karpowicz, I. Kurz, A. Mencwel, P. Rodak, Warszawa 2007.
- Cywiński B., *Rodowody niepokornych*, Warszawa 1971.
- Czarniecka A., „Do łaskawego Czytelnika”. *Przedmowy autorskie do powieści w perspektywie komunikacji literackiej* (praca magisterska, Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2007).
- Czermińska M., *Świadectwo, ślad i milczenie wobec doświadczeń Historii*, w: *Teraźniejszość i pamięć przeszłości. Rozumienie historii w literaturze polskiej XX i XXI wieku*, red. H. Gosk, A. Zieniewicz, Warszawa 2006.
- Danek D., *Dzieło literackie jako książka*, Warszawa 1980.
- Dawidowicz-Chymkowska O., *Przez kreślenie do kreacji. Analiza procesu twórczego zapisanego w brulionach dzieł literackich*, Warszawa 2007.
- Dąbrowski K., *Trud istnienia*, Warszawa 1986.
- Delaperriere M., *Świadectwo jako problem literacki*, w: tejże, *Pod znakiem antynomii. Studia i szkice o polskiej literaturze XX wieku*, Kraków 2006.
- Domańska E., *Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce*, Poznań 2006.

- Domańska E., *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999 (wyd. 2: Poznań 2005).
- Domańska E., *Zwrot performatywny we współczesnej humanistyce*, „Teks ty Drugie” 2007, nr 5.
- Dumont L., *Essais sur l'individualisme. Une perspective anthropologique sur l'idéologie moderne*, Paris 1991.
- Eco U., *Dzieło otwarte. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych*, przeł. L. Eustachiewicz [i in.], wyd. 3, Warszawa 2008.
- Écriture/Pisanie. Materiały z konferencji polsko-francuskiej, Warszawa, październik 1992*, red. Z. Mitosek, J.Z. Lichański, Warszawa 1995.
- Eisenstein E.L., *Rewolucja Gutenberga*, przeł. H. Hollender, Warszawa 2004.
- Elias N., *Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu*, przeł. T. Zabłudowski, Warszawa 1980.
- Elias N., *Spółczesność jednostek*, przeł. J. Stawiński, red. nauk. M. Marody, Warszawa 2008.
- Escarpit R., *System książki*, przeł. J. Pański, Warszawa 1969.
- Fabre D., *Od antropologii pisma do antropologii pisarza i literatury*, w: P. Rodak, *Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune*, Warszawa 2009.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323510093.pp.203-248>
- Genette G., *Palimpsestes. La littérature au second degré*, Paris 1982.
- Genette G., *Seuils*, Paris 1987.
- Gennep A. van, *Obrzędy przejścia. Systematyczne studium ceremonii*, przeł. B. Biały, wstęp J. Tokarska-Bakir, Warszawa 2006.
- Giddens A., *Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*, przeł. A. Sulżycka, Warszawa 2002
- Ginzburg C., *Microhistory. Two or Three Things that I Know about It*, „Critical Inquiry” t. 20 (autumn 1993). <https://doi.org/10.1086/448699>
- Głowiński M., *Dokument jako powieść*, w: tegoż, *Narracje literackie i nieliterackie*, Kraków 1997 (*Prace wybrane Michała Głowińskiego*, pod red. R. Nycza, t. 2).
- Głowiński M., *Gry powieściowe. Szkice z teorii i historii form narracyjnych*, Warszawa 1973.
- Głowiński M., *Mimesis językowa w wypowiedzi literackiej*, w: tegoż, *Narracje literackie i nieliterackie*, Kraków 1997 (*Prace wybrane Michała Głowińskiego*, pod red. R. Nycza, t. 2).
- Głowiński M., *Powieść młodopolska. Studium z poetyki historycznej*, Kraków 1997 (*Prace wybrane Michała Głowińskiego*, pod red. R. Nycza, t. 1).
- Głowiński M., *Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej*, Kraków 1977.
- Głowiński M., Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego, Wrocław 1988.
- Godlewski G., *Antropologia pisma: nowe obszary*, w: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, red. Ph. Artieres, P. Rodak, Warszawa 2010.
- Godlewski G., *Słowo – pismo – sztuka słowa. Perspektywy antropologiczne*, Warszawa 2008.

- Godlewski G., *Wstęp: słowo o antropologii słowa*, w: *Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów*, oprac. G. Godlewski, A. Mencwel, R. Sulima, red. G. Godlewski, Warszawa 2003.
- Goffman E., *Człowiek w teatrze życia społecznego*, przeł. H. i P. Śpiewakowie, oprac. i wstęp J. Szacki, Warszawa 1981.
- Goody J., *The Domestication of the Savage Mind*, Cambridge 1977.
- Przekład francuski: *La raison graphique. La domestication de la pensée sauvage*, traduction et présentation de J. Bazin et A. Bensa, Paris 1979.
- Goody J., *The Interface Between the Written and the Oral*, Cambridge 1987. Przekład francuski: *Entre l'oralité et l'écriture*, trad. Par D. Paulme et révisé par P. Ferroli, Paris 1993.
- Goody J., Watt I., *Następstwa piśmiennosci*, przeł. J. Jaworska, w: *Commu nicare. Almanach Antropologiczny, 2. Temat: Oralność/piśmiennosc*, red. G. Godlewski, A. Karpowicz, I. Kurz, A. Mencwel, P. Rodak, Warszawa 2007.
- Greenblatt S., *Poetyka kulturowa. Pisma wybrane*, red. i wstęp K. Kujawińska-Courtney, Kraków 2006.
- Grésillon A., *Éléments de critique génétique. Lire les manuscrits modernes*, Paris 1994.
- Grésillon A., *La mise en oeuvre. Itinéraires génétiques*, Paris 2008.
- Gusdorf G., *La découverte de soi*, Paris 1948.
- Hall E.T., *Taniec życia. Inny wymiar czasu*, przeł. R. Nowakowski, Warszawa 1999.
- Havelock E.A., *Przedmowa do Platona*, przekład i wstęp P. Majewski, Warszawa 2007.
- Hay L., *La littérature des écrivains. Questions de critique génétique*, Paris 2002.
- Hébrard J., *Między oralnością a piśmiennością*, w: P. Rodak, *Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune*, Warszawa 2009.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323510093.pp.107-202>
- Heinich N., *Etre écrivain. Création et identité*, Paris 2000.
- Historia życia prywatnego*, red. Ph. Aries, G. Duby, t. 1–5, Wrocław 1999.
- Hobsbawm E., *Wiek skrajności. Spojrzenie na krótkie dwudzieste stulecie*, przeł. J. Kalinowska-Król, M. Król, Warszawa 1999.
- Hopfinger M., *Kultura współczesna – audiowizualność*, Warszawa 1985.
- Japola J., *Tekst czy głos? Waltera J. Onga antropologia literatury*, Lublin 1998.
- Jaworski S., *„Piszę, więc jestem”. O procesie twórczym w literaturze*, Kraków 1993.
- Jedlicki J., *Błędne koło 1832–1864*, Warszawa 2008 (*Dzieje inteligencji polskiej do roku 1918*, pod red. J. Jedlickiego, t. 2).
- Karpiński A., *Tradycja tekstu w „wieku rękopisów”. Uwagi o rękopiśmiennym funkcjonowaniu dzieła literackiego*, w: *Staropolska kultura rękopisu*, pod red. H. Dziechcińskiej, Warszawa 1990.
- Karpowicz A., *Kolaż. Awangardowy gest kreacji. Themerson, Buczkowski, Białoszewski*, Warszawa 2007.

- Kasperski E., *Klucze do Kafki*, w: *Poetyka egzystencji. Franz Kafka na progu XXI wieku*, red. nauk. E. Kasperski, współpraca T. Mackiewicz, Warszawa 2004.
- Kłosińska K., *Powieści o „wieku nerwowym”*, Katowice 1988.
- Kopij M., *Friedrich Nietzsche w literaturze i publicystyce polskiej lat 1883–1918. Struktura recepcji*, Poznań 2005.
- Kossowska E., *Antropologia literatury. Teksty, konteksty, interpretacje*, Katowice 2003.
- Kowalczyk A.S., *Kryzys świadomości europejskiej w eseistyce polskiej lat 1945–1977 (Vincenz – Stempowski – Miłosz)*, Warszawa 1990.
- Kowalczyk A.S., *Od Bukaresztu do Laffitów. Jerzego Giedroycia rzeczpospolita epistolarna*, Sejny 2006.
- Kowalczyk A., *Romantyczni szaleńcy*, Warszawa 1977.
- Kula M., *Nośniki pamięci historycznej*, Warszawa 2002.
- Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red. M.P. Markowski, R. Nycz, Kraków 2006.
- Lalewicz J., *Komunikacja językowa i literatura*, Wrocław 1975.
- Lalewicz J., *Socjologia komunikacji literackiej*, Wrocław 1985.
- La naissance du texte*, sous la dir. de L. Hay, Paris 1989.
- Lang B., *Nazistowskie ludobójstwo. Akt i idea*, przeł. A. Ziębińska-Witek, Lublin 2006.
- La Nouvelle Communication*, textes recueillis et présentés par Y. Winkin, Paris 2000.
- Leociak J., *Doświadczenia graniczne. Studia o dwudziestowiecznych formach reprezentacji*, Warszawa 2009.
- Lévi-Straus C., *Antropologia strukturalna*, przeł. K. Pomian, wstęp B. Suchodolski, Warszawa 1964.
- Łebkowska A., *Między antropologią literatury i antropologią literacką*, „Teksty Drugie” 2007, nr 6.
- Maiello F., *Histoire du calendrier. De la liturgie a l’agenda*, trad. par N. Bauer, Paris 1996.
- Malinowski B., *Dzieła*, t. 5: *Ogrody koralowe i ich magia. Studium metod uprawy ziemi oraz obrzędów towarzyszących rolnictwu na Wyspach Triobranda*, [cz. 2:] *Język magii i ogrodnictwa*, przeł. B. Leś, red. nauk. A.K. Paluch, Warszawa 1987.
- Malinowski B., *Problem znaczenia w językach pierwotnych*, w: tegoż, *Dzieła*, t. 8: *Jednostka, społeczność, kultura*, przeł. J. Szymura, red. nauk. A.K. Paluch, Warszawa 2000.
- Markowski M.P., *Antropologia i literatura*, „Teksty Drugie” 2007, nr 6.
- Markowski M.P., *Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy*, Kraków 2007.
- McKenzie D.F., *Bibliography and the Sociology of Texts*, London 1986.
- Mencwel A., *Antropologia słowa i historia kultury*, w: tegoż, *Wyobrażenia antropologiczne. Studia i szkice*, Warszawa 2006.
- Mencwel A., *Etos lewicy. Esej o narodzinach kulturalizmu polskiego*, Warszawa 1990.

- Mencwel A., *Historia i antropologia. (Wstępne uwagi teoretyczne)*, w: tegoż, *Wyobrażenia antropologiczne. Studia i szkice*, Warszawa 2006.
- Mencwel A., *Przedwiośnie czy potop. Studium postaw polskich w XX wieku*, Warszawa 1997.
- Mencwel A., *Wyobrażenia antropologiczne. Studia i szkice*, Warszawa 2006.
- Merleau-Ponty M., *Fenomenologia percepcji*, przeł. M. Kowalska i J. Migasiński, postłowie J. Migasiński, Warszawa 2001.
- Metoda biograficzna w socjologii*, pod red. J. Włodarka i M. Ziółkowskiego, Warszawa 1990.
- Micińska M., *Inteligencja na rozdrożach 1864–1916*, Warszawa 2008 (*Dzieje inteligencji polskiej do roku 1918*, pod red. J. Jedlickiego, t. 3).
- Mitosek Z., *Teorie badań literackich*, Warszawa 2004, rozdz. *Krytyka genetyczna*.
- Mrowcewicz K., *Drukarz w wirydarzu, czyli co pisali autorzy staropolskich rękopisów o swoich wierszach*, w: *Staropolska kultura rękopisu*, pod red. H. Dziechcińskiej, Warszawa 1990.
- Narracja i tożsamość, I: Narracje w kulturze, II: Antropologiczne problemy literatury*, red. W. Bolecki, R. Nycz, Warszawa 2004.
- Nowoczesność jako doświadczenie*, pod red. R. Nycza i A. Zajdler-Janiszewskiej, Kraków 2006.
- Nycz R., *Antropologia literatury, kulturowa teoria literatury, poetyka doświadczenia*, „Teksty Drugie” 2007, nr 6.
- Nycz R., *Język modernizmu. Prologomena historycznoliterackie*, Wrocław 1997.
- Nycz R., *Literatura jako trop rzeczywistości. Poetyka epifanii w nowoczesnej literaturze polskiej*, Kraków 2001.
- Nycz R., *Literatura nowoczesna: cztery dyskursy (tezy)*, „Teksty Drugie” 2002, nr 4.
- Nycz R., *Literatura nowoczesna wobec doświadczenia*, w: *Literackie reprezentacje doświadczenia*, pod red. W. Boleckiego i E. Nawrockiej, Warszawa 2007.
- Nycz R., *Tekstowy świat. Poststrukturalizm a wiedza o literaturze*, Warszawa 1995.
- Odkrywanie modernizmu. Przekłady i komentarze*, pod red. R. Nycza, Kraków 1998.
- Ong W.J., *Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii*, przeł. i wstępem opatrzył J. Japola, Lublin 1992.
- Ossowska M., *Ethos rycerski i jego odmiany*, Warszawa 1986.
- Pomian K., *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
- Pomian K., *Jaki wiek dwudziesty?*, w: tegoż, *Oblicza dwudziestego wieku. Szkice historyczno-polityczne*, Lublin 2002.
- Pomian K., *Zbieracze i osobliwości. Paryż–Wenecja XVI–XVIII wiek*, przeł. A. Pieńkos, Warszawa 1996 (wyd. 2: Lublin 2001).
- Popiel M., *Oblicza wzniosłości. Estetyka powieści młodopolskiej*, Kraków 2003.
- Pratiques d'écriture* (numer monograficzny), „Annales” 2001, nr 4/5.

- Przybylski R., *Słowo i milczenie bohatera Polaków. Studium o „Dziadach”*, Warszawa 1993.
- Rakoczy M., *Koncepcja słowa w antropologii Bronisława Malinowskiego i jej znaczenie dla badania kultury* (praca doktorska, Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2010).
- Ricoeur P., *O sobie samym jako innym*, przeł. B. Chełstowski, Warszawa 2005.
- Ricoeur P., *Pamięć, historia, zapomnienie*, przeł. J. Margański, Kraków 2006.
- Rodak P., *Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune*, Warszawa 2009. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323510093>
- Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności*, red. J. Kowalewski, W. Piasek, M. Śliwa, Olsztyn 2008.
- Siekierski S., *Czytania Polaków w XX wieku*, Warszawa 2000.
- Siekierski S., *Książka we współczesnej kulturze polskiej*, Pułtusk 2006.
- Skrzydlate słowa. Wielki słownik cytatów polskich i obcych*, oprac. H. Markiewicz, A. Romanowski, wyd. nowe, poprawione i znacznie rozszerzone, Kraków 2007.
- Stabro S., *Polska usiadła nam na mózgach. O Andrzeju Bobkowskim, „Odra”* 1991, nr 1.
- Stallybras P., Chartier R., Mowry F., Wolfe H., *Hamlet's Tables and the Technologies of Writing in Renaissance England*, „Shakespeare Quarterly” 2004, z. 4 (55).
<https://doi.org/10.1353/shq.2005.0035>
- Taylor Ch., *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, przekład zbiorowy, oprac. T. Gadacz, wstęp A. Bielik-Robson, Warszawa 2001.
- Trzynadłowski J., *Autor – dzieło – wydawca*, Wrocław 1988.
- Viollet C., *Écriture mécanique, espaces de frappe. Quelques préalables a une sémiologie du dactylogramme*, „Genesis. Revue internationale de critique génétique” nr 10 (1996).
<https://doi.org/10.3406/item.1996.1075>
- W kręgu socjologii literatury. Antologia tekstów zagranicznych*, wstęp, wybór i oprac. A. Mencwel, Warszawa 1977.
- Watt I., *Narodziny powieści i czytelnicy. Studia o Defoe’em, Richardsonie i Fieldingu*, przeł. A. Kreczmar, Warszawa 1973, zwłaszcza rozdz. 1: *Realizm a powieść jako forma literacka*.
- Weber M., *Etyka protestancka a duch kapitalizmu*, przeł. J. Miziński, Lublin 1994.
- Winkin Y., *Antropologia komunikacji: od teorii do badań terenowych*, przeł. A. Karpowicz, Warszawa 2007.
- Winkin Y., *Telegraf i orkiestra*, przeł. E. Wieleżyńska, w: *Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów*, oprac. G. Godlewski, A. Mencwel, R. Sulima, wstęp i redakcja G. Godlewski, Warszawa 2003.
- Wolska D., *Doświadczenie – ponownie rzeczywista kwestia humanistyki*, w: *Nowoczesność jako doświadczenie*, pod red. R. Nycza i A. Zajdler-Janiszewskiej, Kraków 2006.
- Zaleski M., *Formy pamięci. O przedstawianiu przeszłości w polskiej literaturze współczesnej*, Warszawa 1996.

Zawadzki A., *Nowoczesna eseistyka filozoficzna w piśmiennictwie polskim pierwszej połowy XX wieku*, Kraków 2001.

Ziątek Z., *Wiek dokumentu. Inspiracje dokumentarne w Polskiej prozie współczesnej*, Warszawa 1999.

Żółkiewski S., *Kultura, socjologia, semiotyka literacka. Studia*, Warszawa 1979.